

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Národní orgán pro koordinaci

**METODICKÝ POKYN
K OVĚŘOVÁNÍ PODNIKU
V OBTÍŽÍCH PŘI IMPLEMENTACI
FONDŮ EU V PROGRAMOVÉM
OBDOBÍ 2021-2027**

Verze: 2

Datum: prosinec 2023

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Národní orgán pro koordinaci

Odbor rozpočtu

Staroměstské náměstí 6

110 15 Praha 1

E-mail: nok@mmr.cz

Vydáno Ministerstvem pro místní rozvoj ČR dne 18. 12. 2023 s účinností od 1. 3. 2024.

1. Obsah

1.	Přehled provedených změn	4
2.	Úvod.....	5
3.	Definice pojmů.....	7
4.	Přehled legislativy.....	11
5.	Druhy podniků a určení vztahů a vazeb mezi nimi	15
5.1.	Nezávislé podniky	15
5.2.	Partnerské podniky	16
5.3.	Propojené podniky.....	16
5.4.	Vztahy mezi podniky.....	16
6.	Určení kategorie podniků	17
6.1.	Kritéria pro vyhodnocení velikosti podniků.....	17
6.1.2.	Roční obrat	18
6.1.3.	Bilanční suma.....	18
6.1.4.	Souhrnný přehled kritérií pro určení velikosti podniku.....	18
6.2.	Podniky ovládané veřejnoprávními/veřejnými subjekty podílem rovným nebo vyšším než 25%	19
6.3.	Pravidla pro výpočet hodnot pro naplnění kritérií pro určení velikosti podniku	20
7.	Kritéria určující podnik v obtížích a zdroje jejich dat.....	27
7.1	Popis kritérií podniku v obtížích	27
7.2	Přehled ke kritériím hodnocení podniku v obtížích.....	35
7.3	Ověření naplnění znaků kritérií A, B a E.....	37
8.	Povinnosti žadatele a přehled doporučených formulářů doplňujících podklady k ověření PvO38	
9.	Povinnosti poskytovatele.....	40
10.	Použité zkratky.....	43
11.	Účinnost.....	44
12.	Přehled tabulek, příloh a formulářů	44
13.	Použité zdroje	45

1. Přehled provedených změn

Kapitola/strana	Předmět aktualizace	Účinnost (datum)
Kapitola č. 3, str. 8	Aktualizován přehled judikatury k definici pojmu podnik	1. 3. 2024
Kapitola 3, str. 10	Doplněna definice Žadatel/Příjemce	1. 3. 2024
Kapitola č. 4, str. 11 a 12	Aktualizace legislativy dle aktuálního stavu	1. 3. 2024
Kapitola č. 4, str. 13	Aktualizace judikatury dle aktuálního stavu (doplněny judikáty ESD)	1. 3. 2024
Kapitola č. 6.1.4, str. 18 a 19	Doplněn text pod tabulkou č. 1 (dopad judikátu ERTICO) a poznámka pod čarou	1. 3. 2024
Kapitola č. 6.2, str. 20	Doplnění textu na konci kapitoly	1. 3. 2024
Kapitola č. 6.3, str. 23	Zpřesnění textu v tabulce č. 3 (bod J)	1. 3. 2024
Kapitola č. 6.3, str. 25	Doplnění textu pod tabulkou č. 4 (dopady judikátu ERTICO)	1. 3. 2024
Kapitola č. 7.1, str. 27 a 29	Aktualizace znění citací dle aktuálního znění GBER	1. 3. 2024
Kapitola č. 7.1, str. č. 30	Zpracováno MS č.2; (přidání hvězdičky v levé části nerovnosti)	1. 3. 2024
Kapitola č. 7.1, str. 31 a 33	Formální zpřesnění textu (kritérium C a D)	1. 3. 2024
Kapitola č. 7.1, str. 32	Upřesnění textu dle výstupů z VZ PvO (kritérium C)	1. 3. 2024
Kapitola č. 8, str. 38 a 39	Zpracovány dopady dopisu Evropské Komise (GŘ pro hospodářskou soutěž) ze dne 10.1.2023	1. 3. 2024
Kapitola č. 9, str. 40	Zpracovány dopady dopisu Evropské Komise (GŘ pro hospodářskou soutěž) ze dne 10.1.2023 a zpřesněn text	1. 3. 2024
Kapitola č. 9, str. č. 42	Zpracováno MS č. 1 a doplněny odkazy na weby ÚOHS a EK obsahující evidenci nesplacených inkasních příkazů, a to dle požadavků EK	1. 3. 2024
Kapitola č. 13, str. 45	Doplněn odkaz na aktuální verzi Příručky k definici MSP	1. 3. 2024

2. Úvod

Primárním cílem tohoto metodického pokynu (dále jen „MP“) je vytvoření komplexního metodického předpisu pro ověřování kritérií podniku v obtížích u žadatelů s veřejnou podporou, a tím zabránění poskytování podpor těmto podnikům. V důsledku toho dojde na centrální úrovni k naplnění horizontální základní podmínky dle čl. 15 a přílohy III obecného nařízení „**Nástroje a kapacita pro účinné uplatňování pravidel státní podpory**“ (dále jen „HZP VPo“) pro programové období 2021 – 2027 v oblasti veřejné podpory.

Tento MP je nástrojem pro zabránění vzniku situací, kdy by podpora mohla být poskytnuta podnikům v obtížích. Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, tzv. obecné nařízení o blokových výjimkách (dále jen „GBER“), stejně jako většina sekundárních předpisů (pokynů, sdělení, rámců Komise) k veřejné podpoře neumožňuje, až na výjimky, poskytovat veřejnou podporu podnikům v obtížích. Skutečnost, že podnik je identifikován jako „podnik v obtížích“ (dále jen „PvO“), je zásadní překážkou v poskytování veřejné podpory. Stav, kdy se jakákoliv entita působící na trhu stane podnikem v obtížích, představuje situaci, kdy se podnik sám dostal do svízelné finanční situace a sám nese odpovědnost se z této situace vlastními silami dostat. Pokud by i za takové situace došlo k dalšímu podporování podniků, jež se vlastní vinou dostaly do obtíží, znamenalo by to jejich umělé udržování na trhu a bránění v růstu jiným podnikům, které mají vyšší potenciál růstu.

Cílem tohoto pokynu je dát řídicím orgánům EU fondů v České republice návod a nástroje jak posoudit, zda žadatel je či není podnikem v obtížích. Vzhledem k množství právních forem příjemců a specifickým formám jejich vedení účetnictví v ČR zahrnuje materiál i tyto národní odlišnosti.

Metodický pokyn je vydáván jako součást „Jednotného národního rámce“ (dále jen „JNR“). Prostřednictvím tohoto metodického pokynu jsou stanoveny komplexní postupy při ověřování, zda žadatel je PvO, a to ve smyslu jeho definice a její ekonomické a účetní aplikace.

Kontrola kritérií podniku v obtížích za účelem jejich vyloučení z možnosti obdržet podporu je tak významnou podmínkou slučitelnosti opatření veřejné podpory s vnitřním trhem, nicméně jak ukazuje praxe, jde administrativně o poměrně nesnadnou záležitost. Jeden z koordinačních orgánů v České republice - Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále ÚOHS) proto za účelem usnadnění a do určité míry i sjednocení přístupu poskytovatelů zpracoval a na svém webu zveřejnil informace a doporučení vycházející z platných předpisů a jejich dalších výkladů Komise, jak ke kontrole kritérií PvO přistupovat. Tento MP spolu s dalšími podklady ÚOHS tvoří bázi metodických návodů a postupů, které jsou spolu s výpočtovými tabulkami poskytovány poskytovatelům/řídicím orgánům jako celkový nástroj pro ověřování PvO.

Nezbytná pravidla jak posoudit PvO stanovuje tento metodický pokyn a jeho přílohy, které jsou jeho nedílnou součástí. Vzhledem k tomu, že určování velikostní kategorie podniku je samostatné téma, které není rozhodující pouze pro ověřování podniku v obtížích, je relevantní, pokud poskytovatelé mají

z praxe při výkonu této agendy již vlastní formuláře nebo nastavené specifické postupy. Ponecháváme tedy na rozhodnutí poskytovatelů, zda formuláře nebo výpočtové tabulky či jiné přílohy popisované v navazujících částech pokynu využijí v předkládané podobě, nebo z nich a stanovených postupů budou čerpat při zpracování vlastních formulářů a výpočtových modulů, vždy však s cílem zajištění průkazné auditní stopy o provedení ověřování ze strany poskytovatele podle podmínek souvisejících s konkrétním druhem podpory, a to za dodržení obsahové podstaty problematiky posuzování podniku v obtížích a doložení procesu ověřování žadatele/příjemce podpory relevantní dokumentací na úrovni příslušného programu.

Gestor základní podmínky a zpracovatel tohoto metodického pokynu považuje otázku určení velikosti podniku (viz bod č. 5 a 6) za součást postupů při ověřování, zda žadatel/příjemce podpory je nebo není podnikem v obtížích, a proto ji do tohoto dokumentu zařadil s tím, že je na rozhodnutí poskytovatele, zda popsání postupy aplikuje v rozsahu tohoto materiálu, nebo potřebné informace o velikosti podniku žadatele/příjemce podpory získá jiným relevantním průkazným způsobem na úrovni svého operačního programu.

V případě nerespektování obecných principů stanovených GBER blíže rozepsaných tímto metodickým pokynem by mohlo dojít k porušení zejména pravidel způsobilosti výdajů a také v tomto důsledku by se mohlo jednat o poskytnutí nezpůsobilé a protiprávní podpory z důvodu porušení stanovených pravidel. Důsledkem takové situace by pak byla povinnost navrácení poskytnuté podpory¹.

Poskytovatel nese odpovědnost za dodržování

- i) GBER resp. jeho aplikační praxe a
- ii) tohoto Metodického pokynu.

Tento metodický pokyn má vazbu na „Metodický pokyn monitorování veřejné podpory při implementaci fondů EU v programovém období 2021-2027“, v němž jsou specifikována pravidla zaznamenání jednotlivých podpor a zároveň výsledky prověření kritérií stanovených pro podnik v obtížích u jednotlivých příjemců.

Tento metodický pokyn neřeší zvláštní situaci způsobenou pandemií COVID 19 a po vymezenou dobu upravenou pravidly Dočasného rámce pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy Covid -19, přijatého dne 19. března 2020 (C(2020)1963) a jeho změn.

¹ <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/nesplacene-inkasni-prikazy.html>

3. Definice pojmů

Datum poskytnutí podpory	V souladu s čl. 2, odst. 24 <i>Nařízení Komise EU č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterými se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, ve znění nařízení Komise (EU) č. 2017/1084 ze dne 14. června 2017, tzv. obecné nařízení o blokových výjimkách (dále GBER)</i> se rozumí datum, kdy příjemce získá podle platného vnitrostátního právního režimu na tuto podporu právní nárok; pro účely tohoto MP je datum poskytnutí podpory shodné s datem vydání právního aktu, resp. pokud je právním aktem smlouva, okamžikem zveřejnění v registru smluv .
Hospodářská činnost	Dle evropské právní úpravy (<u>Sdělení Komise</u> o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (2016/C 262/01) ² hospodářská činnost představuje jakoukoli činnost spočívající v nabízení zboží a/nebo služeb na trhu.
Konsolidovaná účetní závěrka (KÚZ)	Pro účely tohoto MP se rozumí konsolidované výkazy podniků při respektování pravidel konsolidace v rozsahu rozvahy, výkaz zisků a ztráty, příloha k účetní závěrce, případně výkaz peněžních toků – cash flow a přehled o vlastním kapitálu.
Konsolidace <i>ad hoc</i>	Pro účely tohoto MP se rozumí agregace dat pro výpočet hodnot určujících kritéria velikosti podniku a kritéria PvO v případě, že žadatel není nezávislý podnik.
Počet zaměstnanců	Základní počet zaměstnanců je vyjádřen v ročních pracovních jednotkách (RPJ). Za jednu jednotku se počítá osoba, která byla v daném podniku nebo jeho jménem zaměstnána na plný pracovní úvazek po celý sledovaný rok. Osoby, které pracovaly na částečný úvazek, sezónní pracovníci a osoby, které nepracovaly po celý rok, se započítávají jako zlomky RPJ.

² Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech Pavlov a další, C-180/98 až C-184/98, Recueil 2000, s. I-6451; Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech Van Landewyck, 209/78 až 215/78 a 218/78, Recueil 1980, s. 3125; Rozsudek Soudu prvního stupně ve věci Ryanair v. Komise, T-196/04, Sb. rozh. 2008, s. II-3643; Rozsudek Soudního dvora ve věci Císal a INAIL, C-218/00, Recueil 2002, s. I-691; C-516/19 ve věci NMI Technologietransfer GmbH proti EuroNorm GmbH

Podnik (společnost)	<p>Podle ustálené judikatury Soudního dvora jsou podniky vymezeny jako subjekty, které vykonávají hospodářskou činnost, bez ohledu na jejich právní postavení a způsob jejich financování.</p> <p>(Podrobněji viz například: Rozsudek Soudního dvora ve věci Cassa di Risparmio di Firenze C-222/04 ze dne 10. ledna 2006; Rozsudek Soudního dvora ve věci MOTOE C-49/07 ze dne 1. července 2008; Rozsudek Tribunálu ve věci K Chimica Srl vs. Evropská agentura pro chemické látky (ECHA) T-675/13 ze dne 20. ledna 2016 a rozsudek Tribunálu ve věci Crosfield Italia Srl vs. Evropská agentura pro chemické látky (ECHA) T-587/14 ze dne 16. prosince 2015; Rozsudek Soudního dvora ve věci HaTeFo C-110/13 ze dne 27. února 2014.)</p> <p>a) Status subjektu podle vnitrostátního práva není rozhodující. Např. subjekt, který se podle vnitrostátního práva považuje za sdružení, nebo sportovní klub, může být přesto ve smyslu čl. 107 odst. č. 1. Smlouvy o fungování EU (dále SFEU) považován za podnik. Totéž platí pro subjekt, který je formálně součástí veřejné správy. <u>Jediným důležitým kritériem je to, zda vykonává hospodářskou činnost.</u></p> <p>b) Použití pravidel veřejné podpory nezávisí na tom, zda je subjekt zřízen za účelem vytváření zisku. <u>Nabízet zboží a poskytovat zboží na trhu mohou i neziskové subjekty.</u> Pokud však neziskové subjekty na trhu nenabízí zboží nebo služby, zůstávají mimo působnost kontroly z pohledu pravidel veřejné podpory.</p> <p>c) Označení subjektu za podnik vždy souvisí s konkrétní činností. <u>Subjekt, který vykonává jak hospodářské, tak nehospodářské činnosti, se považuje za podnik pouze v souvislosti s činnostmi hospodářskými.</u></p> <p>Za podniky je třeba považovat i osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ), rodinné firmy obchodní společnosti a sdružení, které vykonávají hospodářskou činnost.</p> <p>Za podnik se považuje také subjekt, který byl založen za účelem hospodářské činnosti, ač v rozhodujícím období má nulový obrát.</p>
Podnik v obtížích	<p><i>Kritéria podniku v obtížích jsou definována v čl. 2, bodě 18 GBER.</i></p> <p>Definice podniku v obtížích obsažená v GBER se mírně liší od definice obsažené v Pokynech Komise pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (2014/C 249/01)³ v bodě 20, na něž odkazují ostatní sekundární předpisy. Informace níže pracují s definicí podle GBER, jelikož jde o nejvyužívanější právní titul. Principy jsou však shodné pro obě definice.</p>

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0731\(01\)&from=CS](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0731(01)&from=CS)

Poskytovatel veřejné podpory	Poskytovatelem veřejné podpory (dále jen „poskytovatel“) je ten, kdo rozhoduje o poskytnutí veřejné podpory; pokud o poskytnutí veřejné podpory rozhoduje vláda České republiky, rozumí se poskytovatelem ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad, který návrh na poskytnutí veřejné podpory nebo návrh programu veřejné podpory předložil vládě České republiky, dle zákona č. 215/2004 Sb, §2, písm. c). Jedním z poskytovatelů veřejné podpory může být také řídicí orgán.
Referenční účetní období	<p>Referenční účetní období je účetní období:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) předcházející účetnímu období, ve kterém je posuzována žádost o podporu před vydáním individuálního právního aktu, resp. ve kterém byl vydán individuální právní akt (rozhodnutí o poskytnutí dotace, smlouva apod.), pokud za toto období disponuje žadatel schválenou účetní závěrkou, nebo b) předcházející účetnímu období, které předchází účetnímu období, v něm žadatel předložil žádost o podporu, resp. ve kterém byl vydán individuální právní akt (rozhodnutí o poskytnutí dotace, smlouva apod.) , pokud žadatel nedisponuje schválenou účetní závěrkou podle písmena a). <p>K tomuto referenčnímu účetnímu období se vážou příslušná srovnatelná účetní období.</p> <p><u>Příklad:</u></p> <p>Žadatel má účetní období kalendářní rok, žádost o podporu bude podaná a schválená v účetním období N+1, tj. v roce 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> • pro žadatele se schválenou účetní závěrkou za účetní období 2020 je referenčním účetním obdobím N rok 2020 a k němu srovnatelné účetní období N-1 je rok 2019; • pro žadatele s neschválenou účetní závěrkou za účetní období 2020 je referenčním účetním obdobím N-1 rok 2019 a k němu srovnatelné účetní období N-2 je rok 2018.
Roční obrat	Ročním úhrnem čistého obratu se podle § 1d) odst. 2 zákona o účetnictví se rozumí výše výnosů snížená o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená 12. Roční obrat se určuje výpočtem příjmů, které podnik během daného roku získal z prodeje výrobků a poskytování služeb po odečtení případných slev, daně z přidané hodnoty a ostatních nepřímých daní.
Roční účetní závěrka (RÚZ)	Pro účely tohoto MP se rozumí výkazy dotčených subjektů nepodléhajících pravidlům konsolidace u žadatele, a to v rozsahu rozvaha, výkaz zisků a ztráty, příloha k účetní závěrce, případně výkaz peněžních toků – cash flow a přehled o vlastním kapitálu. V textu tohoto MP se tato závěrka označuje také za individuální účetní závěrku (IÚZ).

Skupina podniků	Pro účely použití pravidel veřejné podpory lze několik samostatných právních subjektů považovat za jeden hospodářský celek, který se pak považuje za relevantní podnik ⁴ . Soudní dvůr v této souvislosti považuje za relevantní existenci kontrolního podílu a jiných funkčních, ekonomických a dalších vazeb (např. organizační vazby, rodinné vazby – viz odst. 57 Rozhodnutí Komise C8/2005). Pojem skupina podniků je v tomto MP používán ve vztahu k hodnocení podniku podle definovaných kritérií „A“ až „E“ podniku v obtížích ve smyslu propojených podniků (podle čl. 3, odst. 3 přílohy I GBER), tj. takových podniků, které mají společný zdroj kontroly - mezi nimiž existují reálné ovládací vztahy. Pokud mezi subjekty ovládací vztah není (např. tvoří pouze „partnerské podniky“ podle čl. 3, odst. 2 přílohy I GBER) , nepovažují se za skupinu podniků.
Účetní období	Podle § 3 odst. 2 zákona o účetnictví je účetním obdobím nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li dále stanoveno jinak. Účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem, nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden. Účetní období bezprostředně předcházející změně účetního období může být kratší nebo i delší než uvedených dvanáct měsíců.
Žadatel/Příjemce	Žadatel o veřejnou podporu (dále jen „žadatel“) je fyzická nebo právnická osoba, která žádá o veřejnou podporu. Příjemcem veřejné podpory (dále jen „příjemce“) je fyzická nebo právnická osoba, v jejíž prospěch bylo o poskytnutí veřejné podpory rozhodnuto, dle zákona č. 215/2004 Sb. §2 písm. e). Příjemcem je jakákoliv FO podnikající i nepodnikající v návaznosti na obecné nařízení a současně naplňující definici podniku, pokud vstupuje na trh se zbožím nebo službami – tedy jakákoliv FO vykonávající hospodářskou činnost; přes FO nepodnikající se tvoří skupina. Dle judikatury SDEU jsou za podnik považováni i jednotlivci (typicky fyzické osoby živnostensky podnikající, ale také osoby podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění, např. na základě licence či autorizace anebo jednotlivci bez živnostenského nebo jiného oprávnění, kteří například pronajímají své nemovitosti).“

⁴ Pojem relevantní podnik vychází z ustálené praxe, materiál dále pracuje s pojmy, jako jsou: nezávislý podnik, partnerský podnik a propojený podnik

4. Přehled legislativy

Pravidla veřejné podpory vychází primárně z evropské právní úpravy. Rozhodovací pravomoc v oblasti veřejné podpory přísluší orgánům Evropské unie (Evropské komisi a Soudnímu dvoru EU).

Právní rámec veřejné podpory je dán:

- evropskou právní úpravou a
- právní úpravou České republiky.

Přehled relevantních dokumentů EK (v platném znění):

- Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění) – pravidla veřejné podpory, články 107–109;
- Nařízení Komise EU č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterými se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, ve znění nařízení Komise (EU) č. 2017/1084 ze dne 14. června 2017, nařízení Komise (EU) č. 2020/972 ze dne 2. července 2020, nařízení Komise (EU) č. 2021/452 ze dne 15. března 2021, nařízení Komise (EU) č. 2021/1237 ze dne 23. července 2021, nařízení Komise (EU) č. 2023/917 ze dne 4. května 2023 a nařízení Komise (EU) č. 2023/1315 ze dne 23. června 2023, tzv. obecné nařízení o blokových výjimkách (dále jen „GBER“).
- Nařízení Komise (EU) 2022/2472 ze dne 14. prosince 2022, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem (dále také jako „ABER“);
- Nařízení Komise (EU) 2020/972 ze dne 2. července 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1407/2013, pokud jde o jeho prodloužení, a nařízení (EU) č. 651/2014, pokud jde o jeho prodloužení a příslušné úpravy;
- Nařízení Komise (EU) 2022/2473 ze dne 14. prosince 2022, kterým se určité kategorie podpory pro podniky působící v oblasti produkce, zpracování a uvádění produktů rybolovu a akvakultury na trh prohlašují za slučitelné s vnitřním trhem podle článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále také jako „FBER“);
- Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. 6. 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS;
- Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (2003/361/ES); Uživatelská příručka Komise k definici MSP, dostupná [zde](#)

<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42921/attachments/1/translations/cs/renditions/native>

- Sdělení Komise - Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01));
- Sdělení Komise - Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky na rok 2022 (2022/C 80/01);
- Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (2014/C 249/01);
- Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (2016/C 262/01);
- Sdělení Komise - Pokyny ke státní podpoře pro širokopásmové sítě (2023/C 36/01);
- Sdělení Komise - Pokyny ke státní podpoře investic v rámci rizikového financování (2021/C 508/01);
- Sdělení Komise - Pokyny ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech (2022/C 485/01);
- Sdělení Komise - Pokyny ke státní podpoře v odvětví rybolovu a akvakultury (2023/C 107/01);
- Sdělení Komise - Oznámení Komise o prosazování pravidel státní podpory vnitrostátními soudy (2021/C 305/01);
- Přehled legislativy Evropské unie související s veřejnou podporou je k dispozici rovněž na anglické verzi stránek EK http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/legislation.html, jednotlivé předpisy jsou pak k dispozici i v českém jazyce.

Přehled judikátů – Rozsudky Soudního dvora a Tribunálu a Rozhodnutí Komise:

- Rozsudek Soudního dvora ze dne 29. října 1980 - Heintz van Landewyck SARL a další proti Komisi Evropských společenství, Hospodářská soutěž, [Spojené věci C-209/78 až C-215/78 a C-218/78](#);
- Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. září 2000 ve spojených věcech Pavlov a další proti Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce: Kantongerecht Nijmegen – Nizozemsko, [Spojené věci C-180/98 až C-184/98](#);
- Rozsudek Soudního dvora (sedmého senátu) 27. února 2014(*) HaTeFo GmbH - Řízení o předběžné otázce – Právo podniků – Doporučení 2003/361/ES – Definice mikropodniků, malých a středních podniků – Druhy podniků, které jsou brány v potaz při výpočtu počtu zaměstnanců a finančních hodnot – Propojené podniky – Pojem, skupina fyzických osob, které jednájí společně; [Věc: C-110/13](#);
- Rozsudek Soudního dvora (desátého senátu) ze dne 24. září 2020 NMI Technologietransfer GmbH proti EuroNorm GmbH; Řízení o předběžné otázce – Státní podpory – Články 107 a 108 SFEU – Nařízení (EU) č. 651/2014 – Vynětí některých kategorií podpor slučitelných s vnitřním trhem – Příloha I – Malé a střední podniky – Definice – Kritérium nezávislosti – Článek 3 odst.

1 – Nezávislý podnik – Článek 3 odst. 4 – Vyloučení – Nepřímé ovládnání 25 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv veřejnými subjekty – Pojmy ‚ovládání‘ a ‚veřejné subjekty‘; [Věc: C-516/19](#);

- [Rozsudek Soudu prvního stupně](#) (osmý rozšířený senát) ze dne 17. prosince 2008; [Ryanair Ltd proti Komisi Evropských společenství](#); Státní podpory - Dohody uzavřené Valonským regionem a letišťem Charleroi Brusel Jih s leteckou společností Ryanair - Existence hospodářské výhody - Použití kritéria soukromého investora v tržním hospodářství; [Věc: T-196/04](#);
- [Rozsudek Soudního dvora](#) (pátého senátu) ze dne 22. ledna 2002; [Cisal di Battistello Venanzio & C. Sas proti Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro \(INAIL\)](#); Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce: Tribunale di Vicenza – Itálie; [Věc: C-218/00](#)
- [Rozsudek Tribunálu](#) (šestého senátu) ze dne 15. září 2016; [K Chimica Srl proti Evropská agentura pro chemické látky](#); REACH – Poplatek za registraci látky – Snížení pro mikropodniky a malé a střední podniky – Chyba v prohlášení o velikosti podniku – Doporučení 2003/361/ES – Rozhodnutí, kterým se ukládá administrativní poplatek – Určení velikosti podniku – Pravomoc ECHA; [Věc: T-675/13](#)
- [Rozsudek Tribunálu](#) (šestého senátu) ze dne 15. září 2016; [Crosfield Italia Srl proti Evropská agentura pro chemické látky](#); REACH – Poplatek za registraci látky – Snížení pro mikropodniky a malé a střední podniky – Chyba v prohlášení o velikosti podniku – Doporučení 2003/361/ES – Rozhodnutí, kterým se ukládá administrativní poplatek – Povinnost uvést odůvodnění; [Věc: T-587/14](#);
- [Rozsudek Tribunálu](#) (třetího senátu) ze dne 9. září 2020 [Kerkosand spol. s r. o. proti Evropská komise](#); Státní podpory – Podpora na investiční projekt na západě Slovenska – Regionální investiční podpora – Zamítnutí stížnosti – Rozhodnutí nevznášet námítky – Podmínky pro výjimky – Článek 14 nařízení (EU) č. 651/2014 – Rozsah kontrolní pravomoci Komise – Pokyny k regionální státní podpoře na období 2014 – 2020 – Pojem ‚malý nebo střední podnik‘ – Článek 3 odst. 2 a 3 přílohy I nařízení č. 651/2014 – Údaje použité při výpočtu počtu zaměstnanců a finančních hodnot a sledované období – Článek 4 přílohy I nařízení č. 651/2014 – Pochybnosti o slučitelnosti podpory s vnitřním trhem – Článek 4 odst. 4 nařízení (EU) 2015/1589 – Závažné obtíže; [Věc: T-745/17](#)
- [Rozhodnutí Komise ES](#) o státní podpoře [C 8/2005 \(ex N 451/2004\)](#) ze dne 7. 6. 2006 ve věci Nordbrandenburger UmesterungsWerke („rodina Sauterů“);
- [Rozhodnutí Komise ES](#) ve věci C 38/2007 Arbel Fauvet Rail – bod 36 a [Rozhodnutí Tribunálu](#) ve spojených věcech [T-102/07](#) a [T-120/07](#) MB Immobilien – více viz kritéria stanovující podnik v obtížích.
- [Rozsudek Soudního dvora](#) ve věci Cassa di Risparmio di Firenze [C-222/04](#) ze dne 10. ledna 2006 ;
- [Rozsudek Soudního dvora](#) ve věci MOTOE [C-49/07](#) ze dne 1. července 2008;
- [Rozsudek tribunálu](#) ve věci ERTICO [T-604/15](#) ze dne 22. května 2019 – pojem „podnik“ a status „MSP.“

Přehled zákonů a vyhlášek České republiky

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů ;
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví;
- Vyhláška č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi;
- Vyhláška č. 502/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou pojišťovny;
- Vyhláška č. 503/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro zdravotní pojišťovny;
- Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví;
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky;
- Vyhláška 325/2015 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které vedou jednoduché účetnictví.

5. Druhy podniků a určení vztahů a vazeb mezi nimi

Druhy podniků vychází z doporučení Komise 2003/361/ES a zároveň z přílohy I. GBER, kde jsou podniky členěny na tři kategorie:

- **Nezávislé podniky**
- **Partnerské podniky**
- **Propojené podniky**

Každá z těchto kategorií odpovídá určitému druhu vztahu, který může mít podnik k jinému podniku. Toto rozlišování je podstatné pro další určování velikosti podniku.

5.1. Nezávislé podniky

Nezávislé podniky jsou všechny podniky, které nejsou zařazeny mezi partnerské podniky ve smyslu čl. 3, odst. 2 ani mezi propojené podniky ve smyslu čl. 3, odst. 3 přílohy č. I GBER.

Podnik je nezávislý pokud:

- a) je podnik, který není součástí žádné z vlastnických struktur, žádný podnik nemá v něm žádný podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech a ani podnik sám nemá v žádném jiném podniku žádný podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech, nebo
- b) vlastní méně než 25% základního kapitálu nebo hlasovacích práv (podle toho, která hodnota je vyšší) v jednom nebo více jiných podnicích a/nebo,
- c) externí subjekty v daném podniku nedrží více než 25% základního kapitálu nebo hlasovacích práv (podle toho, která hodnota je vyšší),
- d) nemá partnerský vztah s jiným podnikem (s výjimkou uvedenou níže),
- e) není propojen s jiným podnikem.

Podnik se považuje za nezávislý a nemá tedy žádný partnerský podnik, přestože je následujícími investory práh 25 % dle bodu b) a c) dosažen nebo je překročen, ale není vyšší než 50 %, za předpokladu, že tito investoři nejsou jednotlivě ani společně propojeni (viz čl. 3, odst. 3 přílohy I GBER) s dotyčným podnikem:

- f) veřejné investiční společnosti, společnosti rizikového kapitálu, jednotlivci či skupiny jednotlivců provozující pravidelnou činnost spojenou s investováním rizikového kapitálu, které investují do vlastního kapitálu nekotovaných podniků (tzv. business angels – viz Uživatelská příručka EK, část slovník za předpokladu, že jsou celkové investice těchto business angels do stejného podniku nižší než 1 250 000 EUR);
- g) univerzity nebo nezisková výzkumná střediska;
- h) institucionální investoři včetně fondů pro regionální rozvoj;
- i) samostatné místní orgány s ročním rozpočtem nižším než 10 milionů EUR a s méně než 5 000 obyvateli.

5.2. Partnerské podniky

Partnerské podniky jsou takové podniky, které vytvářejí určité partnerské vazby, aniž by jeden z nich ovládal přímo či nepřímo druhý podnik.

Podnik je partnerským podnikem pokud:

- a) podnik drží v jiném podniku podíl rovnající se, nebo převyšující 25% základního kapitálu, nebo hlasovacích práv jiného podniku a nepřesahující 50% a/nebo
- b) jiný podnik drží v dotyčném podniku podíl rovnající se nebo převyšující 25% a nepřesahující 50 %.

5.3. Propojené podniky

Propojené podniky jsou podniky podle čl. 3, odst. 3 přílohy I GBER, mezi nimiž existuje některý z následujících vztahů:

- a) podnik vlastní většinu hlasovacích práv akcionářů nebo společníků v jiném podniku;
- b) podnik má právo jmenovat nebo odvolávat většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného podniku;
- c) podnik má právo uplatňovat rozhodující vliv v jiném podniku podle smlouvy uzavřené s daným podnikem nebo dle ustanovení v zakladatelské listině, zakladatelské či společenské smlouvě nebo ve stanovách tohoto podniku;
- d) smlouva uzavřená mezi podniky nebo ustanovení v zakladatelské listině nebo ve stanovách některého z těchto podniků umožňuje jednomu z nich uplatňovat rozhodující vliv ve druhém podniku;
- e) podnik ovládá na základě dohody sám většinu hlasovacích práv náležejících akcionářům nebo společníkům v jiném podniku.

Podniky, které mají jeden či více takových vztahů prostřednictvím fyzické osoby nebo prostřednictvím skupiny fyzických osob, které jednájí společně, jsou taktéž považovány za propojené podniky, pokud svou činnost nebo část své činnosti vykonávají na stejném relevantním trhu nebo na sousedních trzích⁵.

5.4. Vztahy mezi podniky

K provedení analýzy konkrétní vlastnické struktury a vztahů mezi podniky se vychází z jednotlivých vztahů definovaných v Příloze 2a tohoto MP.

⁵ Viz Uživatelská příručka EK, část Slovník

6. Určení kategorie podniků

Definice kategorie podniků z hlediska jejich velikosti uvádí jednak čl. 2 bod. 24) GBER a dále příloha I GBER. V tomto smyslu se rozlišují tyto kategorie podniků:

- Mikropodnik
- Malý podnik
- Střední podnik
- Velký podnik

6.1. Kritéria pro vyhodnocení velikosti podniků

Kritéria pro určení velikosti podniku jsou:

- Počet zaměstnanců
- Roční obrat *nebo*
- Bilanční suma roční rozvahy

Pro určení velikostní kategorie podniku se kritérium počtu zaměstnanců použije vždy a dále se pracuje vždy s jedním ze dvou ekonomických kritérií (roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy). Příloha I GBER umožňuje výběr jednoho z těchto dvou ekonomických kritérií, rozhodnutí je na žadateli mimo jiné např. z důvodu, jakou formou vede účetnictví.

6.1.1. Počet zaměstnanců

Do počtu zaměstnanců jsou zahrnováni:

- a) zaměstnanci;
- b) osoby pracující pro podnik v podřízeném postavení, které jsou považovány za zaměstnance v souladu s vnitrostátním právem⁶;
- c) vlastníci-vedoucí zaměstnanci;
- d) společníci vykonávající v podniku pravidelnou činnost, kteří využívají finančních výhod plynoucích z podniku.

Počet zaměstnanců odpovídá počtu ročních pracovních jednotek (RPJ), tzn. počtu osob, které byly v daném podniku nebo jeho jménem zaměstnány na plný pracovní úvazek po celý sledovaný rok. Práce osob, které nepracovaly po celý rok, práce osob, které pracovaly na částečný úvazek bez ohledu na jeho délku, a práce sezónních pracovníků se započítává jako zlomky RPJ. Uční nebo studenti, kteří absolvují odbornou přípravu na základě smlouvy o učňovské přípravě nebo stáži a zaměstnanci na mateřské nebo rodičovské dovolené se nezapočítávají do počtu zaměstnanců.

⁶ zde nejsou zahrnováni agenturní zaměstnanci, ti jsou zaměstnanci agentury.

6.1.2. Roční obrat

Roční obrat je jedno ze dvou volitelných ekonomických kritérií nutných pro stanovení velikosti podniku. Určuje se výpočtem příjmů, které podnik během daného roku získal prodejem výrobků a poskytováním služeb v rámci svých činností (tržby z prodeje výrobků a služeb, tržby za prodej zboží). Do výše obratu se nezapočítává DPH ani jiné nepřímé daně.

6.1.3. Bilanční suma

Bilanční suma je druhým volitelným ekonomickým kritériem. Jedná se o bilanční sumu z roční rozvahy podniku, která vyjadřuje souhrn všech aktiv nebo souhrn všech pasiv podniku. Pro výpočet se z rozvahy zvolí hodnota netto aktiv.

6.1.4. Souhrnný přehled kritérií pro určení velikosti podniku

Souhrnný přehled kritérií pro určení velikosti podniku uvádí tabulka č. 1:

Tabulka č. 1 – Prahové hodnoty pro určení kategorie podniku z hlediska velikosti

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců (na roční bázi)		Roční obrat		Bilanční suma roční rozvahy
Velký podnik ⁷	≥ 250	nebo	> 50 mil. EUR	a zároveň	> 43 mil. EUR
Střední podnik	< 250	a zároveň	≤ 50 mil. EUR	nebo	≤ 43 mil. EUR
Malý podnik	< 50	a zároveň	≤ 10 mil. EUR	nebo	≤ 10 mil. EUR
Mikropodnik	< 10	a zároveň	≤ 2 mil. EUR	nebo	≤ 2 mil. EUR

Daná kritéria je ovšem nutno posuzovat také v souladu s rozsudkem tribunálu ve věci ERTICO T-604/15 ze dne 22. května 2019, kde je mimojiné uvedeno, že podniky, které formálně splňují kritérium nezávislosti, ale jejichž hospodářská síla přesahuje sílu jednoho MSP, nemohou být kvalifikovány jako MSP.

Rozsudek tribunálu ve věci ERTICO T-604/15 ze dne 22. května 2019 mimo jiné uvádí:

„Má za to, že i když žadatel formálně splňuje kritérium nezávislosti stanovené v doporučení 2003/361, z ekonomického hlediska patří de facto k velké hospodářské skupině. Vzhledem k organizačním vazbám „podniku“ s jeho partnery nebo členy, má žadatel přístup k finančním prostředkům a podpoře,

⁷ V tomto případě tedy stačí, pokud je překročena hodnota pro počet zaměstnanců anebo v případě nesplnění kritéria počtu zaměstnanců současně překročena kritéria pro roční obrat a bilanční sumu roční rozvahy; poté už se jedná o velký podnik.

a proto není vystaven znevýhodněním, jakým jsou obvykle vystaveny MSP. Bod 1.2 napadeného rozhodnutí kromě toho uvádí, že analýza každého jednotlivého případu byla vyžadována za účelem zjištění hospodářské situace dotčeného podniku a zajištění, že pouze podniky, které spadají pod cíl a ducha doporučení 2003/361, jsou kvalifikovány jako MSP. V projednávané věci je třeba připomenout, jak vyplývá z bodů 106 až 107 výše, že panel pro potvrzování mohl právem založit své posouzení na cíli a duchu doporučení 2003/361, aby bylo možné mít za to, že i když žalobkyně formálně splňuje kritérium nezávislosti stanovené v uvedeném doporučení, je třeba dále zkoumat, zda je vystavena znevýhodněním, jakým jsou obvykle vystaveny MSP. V tomto ohledu je třeba připomenout, jak je uvedeno v bodě 140 výše, že podniky, které formálně splňují kritérium nezávislosti, ale jejichž hospodářská síla přesahuje sílu jednoho MSP, nemohou být kvalifikovány jako MSP.“

6.2. Podniky ovládané veřejnoprávními/veřejnými subjekty podílem rovným nebo vyšším než 25 %.

Pojem „veřejnoprávní subjekt“ pochází ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby a v českém právu je převedena do pojmu „veřejný zadavatel“ v zákoně o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb.

Dle Rozsudku Soudního dvora (desátého senátu) C-516/19 ze dne 24. září 2020(*) je možné definovat **veřejný subjekt** jako⁸:

- a) entitu nebo orgán veřejné moci včetně územně samosprávných celků a subjektů zřízených za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, které mají právní subjektivitu a jsou převážně financovány či přímo nebo nepřímo ovládány státem, územními samosprávnými celky nebo jinými veřejnými subjekty.
- b) entity, jako jsou univerzity, jiné vysoké školy a obchodní a průmyslová komora, pokud byly tyto entity zřízeny za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, mají právní osobnost a jsou převážně financovány či přímo nebo nepřímo ovládány státem, územními samosprávnými celky nebo jinými veřejnými subjekty, přičemž v tomto ohledu není důležité, že osoby jmenované na návrh uvedených entit funkce v dotčeném podniku vykonávají bez nároku na odměnu, pokud byly navrženy a jmenovány jakožto členové těchto subjektů.

Na implementační úrovni je třeba zohlednit i reálné ovládání podniku. Tyto závěry potvrdil rozsudek SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu) 27.2.2014 - ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu) 27. února 2014(*) – C-110/13 HaTeFo GmbH⁹.

⁸ Rozhodnutí C-516/19 ve věci NMI Technologietransfer GmbH proti EuroNorm GmbH
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=231566&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=4175908>

⁹ ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu) 27. února 2014(*) – C-110/13 HaTeFo GmbH. - Řízení o předběžné otázce – Právo podniků – Doporučení 2003/361/ES – Definice mikropodniků, malých a středních podniků – Druhy podniků, které jsou brány v potaz při výpočtu počtu zaměstnanců a finančních hodnot – Propojené podniky – Pojem skupina fyzických osob, které jednájí společně. Výtah z rozsudku: „Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že je třeba odpovědět na položené otázky tak, že čl. 3 odst. 3 čtvrtý pododstavec doporučení MSP musí být vykládán v tom smyslu, že podniky mohou být považovány za „propojené“ ve smyslu tohoto článku, pokud z

Podnik ovládaný z více než 25 % veřejným subjektem nemůže být kvalifikován jako MSP (až na výjimky uvedené v čl. 3 odst. 2 Přílohy I GBER).

6.3. Pravidla pro výpočet hodnot pro naplnění kritérií pro určení velikosti podniku

Pokud žadatel není nezávislý podnik tj. současně má nějaké vztahy s jedním nebo více podniků v konkrétní vlastnické struktuře, je nutné provést analýzu těchto vztahů z důvodu získání relevantních procentních hodnot pro výpočet agregovaných dat. V takovém případě je z hlediska principů, které platí pro určení velikosti podniku, nutné prioritně ze strany žadatele vyhodnotit konkrétní vlastnickou strukturu podniků, ve které se nachází, a to i s ohledem na hlasovací práva a pravidla uplatňování rozhodujícího vlivu.

Pro vyhodnocení konkrétní vlastnické struktury podniků ve skupině je nutné uplatnit jak na straně žadatele, tak na straně poskytovatele shodný postup agregace požadovaných dat při výpočtu kritérií stanovených pro určení velikosti podniku, a to podle dále uvedených pravidel.

V analýze konkrétní vlastnické struktury podniku žadatele je nutné zkoumat a následně stanovit tyto skutečnosti:

1) Skutečný procentní podíl

- podíl žadatele o podporu na jiném podniku, resp. více podnicích a také
- podíl jiného podniku nebo více podniků (i nezávislých) na podniku žadatele, a to nejen s ohledem na podíl na základním kapitálu, ale také s ohledem na podíl na hlasovacích právech.

2) **Započítaný procentní podíl** se určí podle pravidel definovaných přílohou I GBER (podrobně a návodně včetně odkazů na příklady z Uživatelské příručky EK k definici MSP a další doplněné příklady v tabulkové příloze č. 2a – Označení a typy vztahů ve vlastnické struktuře podniků).

Pro získání konkrétní výše započítaného procentního podílu je nutné znát, v jaké kategorii a typu vztahu se posuzovaná situace vyskytuje (grafické znázornění některých typů vztahů uvádí Uživatelská příručka EK k definici malých a středních podniků):

analýzy právních i hospodářských vztahů mezi nimi vyplývá, že prostřednictvím fyzické osoby nebo skupiny fyzických osob, které jednájí společně, tvoří jedinou hospodářskou entitu, ačkoliv formálně neudržují některý ze vztahů uvedených v čl. 3 odst. 3 prvním pododstavci této přílohy. Za osoby, které jednájí společně, ve smyslu čl. 3 odst. 3 čtvrtého pododstavce této přílohy, jsou považovány osoby, které sladují své jednání s cílem uplatňovat vliv na obchodní rozhodnutí dotyčných podniků, jenž vylučuje, aby tyto podniky mohly být považovány za vzájemně hospodářsky nezávislé. Splnění této podmínky závisí na okolnostech dané věci a nutně není podřízeno existencí smluvních vztahů mezi těmito osobami ani konstatování jejich záměru obcházet definici MSP ve smyslu tohoto doporučení.“

a) Označení a typy vztahů, jejichž údaje vstupují do výpočtu - při agregaci hodnot se zohledňují - nutno je popsat v analyzované vlastnické struktuře a započítat v dalších propočtech - tyto vztahy uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 2 – Agregace hodnot - typy vztahů vstupujících do výpočtu

Označení vztahu	Typ vztahu	Započítaný % podíl	Popis vztahu
A	Podnik žadatele nebo skupina podniků s konsolidovanou účetní závěrkou	100 %	Jedná se buď o podnik žadatele (vychází se z jeho individuální účetní závěrky nebo individuálních podkladů) nebo o vlastnickou strukturu podniků s konsolidovanou účetní závěrkou. V případě, že je žadatel součástí konsolidované skupiny podniků, vychází se i v jeho případě z konsolidované účetní závěrky, všechny podniky v rámci této závěrky se považují obvykle za propojené.
B	Propojený podnik s podnikem žadatele	100 %	Nad 50 % podílu na základním kapitálu či hlasovacích právech - podle toho, která z hodnot je vyšší (detailně v příloze 2a).
C	Propojený podnik s jiným podnikem, který je propojený s podnikem žadatele (neprobíhá konsolidace)	100 %	Všechny podniky v propojené ve vlastnické struktuře podniku nebo řadě se považují za propojené i s žadatelem. Jedná se o případ, kdy podnik není propojený přímo s žadatelem, ale je propojený s jiným podnikem, který s žadatelem propojený je. Takto se vyhodnotí i další podniky v řadě navazujících propojených podniků – viz Uživatelská příručka EK – Ref.Ares(2020)4670215-08/09/2020, str. 23.
D	Partnerský podnik k podniku žadatele	dle skutečného podílu na podniku (25-50 %)	Partnerství s jinými podniky, aniž jeden z nich ovládá přímo nebo nepřímo jiný podnik. Podíl musí být $\geq 25\%$ a $\leq 50\%$ základního kapitálu nebo hlasovacích práv jiného podniku a/nebo jiný podnik drží v dotyčném podniku.
E	Propojený podnik s partnerským podnikem k podniku žadatele	přebírá se procento podílu partnera	Na všechny podniky propojené s partnerem k podniku žadatele se uplatňuje stejné procento podílu jako u daného partnera žadatele.

F	Partner podniku propojeného s podnikem žadatele	dle skutečného podílu na podniku (25-50 %)	Stejný výpočet jako u přímého partnera žadatele bez ohledu na počet úrovní vzdálenosti od žadatele ve vlastnické struktuře. Partnerství podniku s jiným podnikem, který je propojený ve vlastnické struktuře s podnikem žadatele. Pokud kterýkoliv podnik v rámci propojených podniků s žadatelem má partnera s podílem $\geq 25\%$ a $\leq 50\%$ základního kapitálu nebo hlasovacích práv a/nebo jiný podnik drží v dotýčném podniku, započítává se tento partnerský podnik stejně, jako kdyby byl partnerem přímo podniku žadatele.
G	Partner / menšinový partner propojený s jiným partnerem / menšinovým partnerem - <u>sečtený podíl celkem nad 50 %</u>	100 %	Případ, kdy jsou partneři (25-50 % podílu) nebo menšinoví partneři (pod 25 % podílu) k podniku žadatele navzájem propojeni ve skupině podniků a jejich jednotlivé <u>podíly v podniku žadatele</u> po sečtení <u>přesáhnou</u> 50 % - všichni tito partneři / menšinoví partneři jsou považováni za propojené s podnikem žadatele, protože jako navzájem propojení ovládají podnik žadatele.
H	Partner / menšinový partner propojený s jiným partnerem / menšinovým partnerem - <u>sečtený podíl celkem 25-50 %</u>	sečtený podíl celé propojené skupiny	Případ, kdy jsou partneři (25-50 % podílu) nebo menšinoví partneři (pod 25 % podílu) žadatele navzájem propojeni ve vlastnické struktuře a jejich jednotlivé <u>podíly na podniku žadatele</u> jsou po sečtení vyšší než 25 %, ale <u>nepřesáhnou</u> 50 %. - všichni tito partneři / menšinoví partneři jsou považováni za partnera žadatele. Pro účely propočtu se za "skutečný % podíl na podniku" na jednotlivé členy <u>použije sečtený podíl všech těchto partnerů</u> . Pokud i po sečtení podíly nejsou vyšší nebo rovny 25 %, jejich údaje se do agregace nezahrnují (patří do vztahu označeného písmenem J - nezávislý podnik).
I	Podnik uvedený v seznamu výjimek - propojený s jiným partnerem / menšinovým partnerem - <u>sečtený podíl celkem nad 50 %</u>	100 %	Postupuje se stejně jako u vztahu označeného písmenem G. Jeden nebo více podniků v propojené vlastnické struktuře patří na seznam výjimek (dle vztahu označeného písmenem K), pokud ale podíl celé vlastnické struktury na podniku žadatele po sečtení přesáhne 50 %, na výjimky se nebere ohled a i podnik uvedený na

			seznamu výjimek se pro výpočet zohledňuje. Pokud by hodnota podílu propojené vlastnické struktury na žadateli po sečtení nepřekročila 50 %, podnik uvedený na seznamu výjimek by patřil do vztahu označeného písmenem K a ostatní podniky ve vlastnické struktuře do vztahu označeného písmenem H, pokud by jejich sečtený podíl spadal do rozmezí 25-50 %.
--	--	--	--

b) Označení a typy vztahů, jejichž údaje nevstupují do výpočtu - při agregaci hodnot se nezohledňují - je nutné tyto kategorie a typy vztahů v analyzované vlastnické struktuře pouze přiřadit podnikům, kterých se týkají, ale pro účely dalších propočtů se nezapočítávají - tyto vztahy uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 3 – Agregace hodnot - typy vztahů nevstupujících do výpočtu

Označení vztahu	Typ vztahu	Započítaný % podíl	Popis vztahu
J	Nezávislý podnik	0 %	Patří sem podnik zcela nezávislý (nemá žádné podíly v jiných podnicích a žádný podnik nemá podíly v něm). Jedná se o podnik, který není propojený s jiným podnikem prostřednictvím fyzické osoby, nebo skupiny fyzických osob, které jednájí společně, nebo podnik, který má jedno či více menšinových partnerství s jinými podniky (s podíly nižšími než 25%) a tyto podniky nejsou mezi sebou vzájemně propojené. Data takového podniku se do výpočtu v konkrétní vlastnické struktuře nezapočítají.
K	Partner uvedený v seznamu výjimek	0 %	Partner žadatele s podílem 25-50 %, který je však uveden na seznamu výjimek (detail v příloze 2a), se do výpočtu nevyplňuje. A to i v případě, kdy podnik uvedený v seznamu výjimek je propojený s jiným partnerem / menšinovým partnerem žadatele a jejich jednotlivé podíly v žadateli po sečtení nepřesáhnou 50 %, podnik uvedený v seznamu výjimek se do dalších propočtů nezohledňuje.

L	Partner partnerského podniku	0 %	Konec výpočtu – platí pravidlo, že pokud má partnerský podnik k podniku žadatele (nebo k jinému podniku ve skupině propojené s podnikem žadatele) sám další partnery, nutno zohlednit pouze údaje partnerského podniku, který na žadatele (nebo na jiný podnik ve skupině propojené s podnikem žadatele) bezprostředně navazuje.
M	Podnik propojený s partnerem podniku propojeného s podnikem žadatele	0 %	Propojený podnik nepřímého partnera vůči podniku žadatele, tedy partnera podniku propojeného s žadatelem, se nebere v úvahu ¹⁰ .

3) **Zdroje dat** - pro výpočet hodnot u kritérií velikosti podniku se k započítanému procentnímu podílu u jednotlivých podniků v konkrétní vlastnické struktuře vychází z níže uvedených zdrojových dat:

- v případě, že podniky v konkrétní vlastnické struktuře podléhají pravidlům konsolidace účetních závěrek podle pravidel dle Směrnice RÚZ/KÚZ, resp. podle zákona o účetnictví, data vychází z roční konsolidované účetní závěrky (KÚZ),
- v případě, že podniky v konkrétní vlastnické struktuře nepodléhají pravidlům konsolidace účetních závěrek podle Směrnice RÚZ/KÚZ, ale podniky ve skupině vedou podvojně účetnictví, zdrojová data vychází z roční individuální účetní závěrky (IÚZ),
- v případě, že podniky v konkrétní vlastnické struktuře nevedou podvojně účetnictví, zdrojová data vychází z individuálních podkladů (IP):
 - z výkazů konkrétního podniku, který vede jednoduché účetnictví, nebo
 - z podkladů konkrétního podniku, který vede daňovou evidenci, nebo
 - z podkladů konkrétního podniku, který nevede ani účetní ani daňovou evidenci, ale vykazuje paušální výdaj % z příjmů, nebo
 - z podkladů konkrétního podniku, který nevede ani účetní ani daňovou evidenci, ani nevykazuje paušální výdaj % z příjmů, ale přihlásil se k tzv. paušální dani.“

¹⁰ Viz Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 15. září 2016; K Chimica Srl proti Evropská agentura pro chemické látky; REACH – Poplatek za registraci látky – Snížení pro mikropodniky a malé a střední podniky – Chyba v prohlášení o velikosti podniku – Doporučení 2003/361/ES – Rozhodnutí, kterým se ukládá administrativní poplatek – Určení velikosti podniku – Pravomoc ECHA; Věc: T-675/13.

4) Vyhodnocení stavu při meziroční změně kategorie podniku

Pro naplnění článku 4, odst. 2 přílohy I GBER (sledování možné změny velikosti podniku ve dvou po sobě jdoucích účetních obdobích) a v kontextu s Rozsudkem Tribunálu ve věci T-745/17 ze dne 9.9.2020 (Kerkosand proti Evropská komise) je nutné zjistit a vyhodnotit prahové hodnoty u kritérií pro určení velikosti podniku z těchto po sobě jdoucích účetních období: z referenčního účetního období (rok N), ze srovnatelného účetního období (rok N-1) a ze srovnatelného účetního období k účetnímu období N-1 (rok N-2).

Příklad:

Žádost o podporu je předložena v roce 2021 a datum poskytnutí podpory je také v roce 2021:

- pokud je referenčním účetním obdobím N rok 2020, pak srovnatelné účetní období N-1 je rok 2019 a srovnatelné účetní období N-2 je rok 2018 nebo
- pokud je referenčním účetním obdobím N rok 2019, pak srovnatelné účetní období N-1 je rok 2018 a srovnatelné účetní období N-2 je rok 2017.

V případě, kdy se zjistí, že jsou za dané roční období překročeny limitní hodnoty ukazatelů definovaných pro určení velikosti podniku (počet zaměstnanců a roční obrát/bilanční suma), nepovede tato skutečnost ke ztrátě či získání postavení MSP, pokud tyto limitní hodnoty nejsou překročeny po dobu dvou po sobě jdoucích uzavřených účetních období. Tabulka č. 4 uvádí možné varianty meziročních změn kategorie podniku:

Tabulka č. 4 – Vyhodnocení stavu při meziroční změně kategorie podniku

Příklad č.	N (referenční účetní období)	N-1 (srovnatelné účetní období 1)	N-2 (srovnatelné účetní období 2)	Výsledný stav
1	MSP	Velký podnik	Velký podnik	Velký podnik
2	MSP	MSP	Velký podnik	MSP
3	MSP	MSP	MSP	MSP
4	MSP	Velký podnik	MSP	Individuální posouzení
5	Velký podnik	MSP	MSP	MSP
6	Velký podnik	Velký podnik	MSP	Velký podnik
7	Velký podnik	MSP	Velký podnik	Individuální posouzení
8	Velký podnik	Velký podnik	Velký podnik	Velký podnik

Poznámka: V případě příkladu č. 4 a 7, kdy dochází ke střídání ve velikosti podniku v referenčním účetním období a srovnatelných účetních obdobích, je potřeba vyžádat od žadatele podklady pro ověření naplnění čl. 4 odst. 2 přílohy I GBER do hloubky tak, aby byly údaje o výsledném stavu velikosti podniku prokazatelně ověřené po dobu dvou po sobě jdoucích uzavřených účetních období.

Je dále nutné zohlednit dopady Rozsudku tribunálu ve věci ERTICO T-604/15 ze dne 22. května 2019 (viz komentář v kapitole 6.1.4. Souhrnný přehled kritérií pro určení velikosti podniku),

Při posuzování velikosti podniku pokud podnik překročí samostatně limit počtu zaměstnanců anebo vybrané ekonomické kritérium (nebo obě současně) po dobu dvou po sobě jdoucích účetních období (čl. 4, odst. 2 přílohy I GBER) platí, že se posouvá do vyšší velikostní kategorie. Totéž platí i obráceně, pokud po dobu dvou po sobě jdoucích účetních období se sníží hodnocená kritéria pod daný limit. Pokud podnik v průběhu sledovaného roku překročí počet zaměstnanců, nebo finanční stropy dočasně, nemá to během jednoho účetního období na velikostní kategorii vliv.

V případě změny vlastnictví či přeměny společností (např. fúze, rozštěpení atd.) dochází ke změně statutu ihned k datu změny vlastnictví či přeměny. Toto je nutné posoudit na základě vlastnické struktury v době uskutečnění transakce, nikoli v době uzavření účtů za poslední období.

Určení velikostní kategorie podniku ovlivňuje další vyhodnocení podniku z hlediska jednotlivých kritérií podniku v obtížích, viz dále kapitola 7.

7. Kritéria určující podnik v obtížích a zdroje jejich dat

Postupy níže uváděné zohledňují definici PvO podle čl. 2 bod 18 GBER. Pro určení podniku v obtížích se vyhodnocují níže uvedená kritéria A – E definovaná k ověřování PvO.

Samostatně se přezkoumávají kritéria:

- a) za žadatele v roli nezávislého podniku nebo
- b) za skupinu podniků podle vlastnických vztahů žadatele (ve smyslu propojených podniků podle čl. 3 odst. 3 přílohy I GBER)

Přehled zdrojů dat pro výpočet hodnot u níže uváděných kritérií A, B a E určujících podnik v obtížích obsahuje příloha č. 4a.

Podnik je v obtížích, pokud je splněno alespoň jedno z 5 následujících kritérií označených písmeny A až E (text uvedený níže kurzívou – také viz příloha č. 1):

7.1 Popis kritérií podniku v obtížích

Ke každému z níže uvedených kritérií A až E jsou uváděny tyto informace:

- citace oficiálního znění anglického překladu příslušného kritéria je uvedena v rámečku kurzívou,
- uvedení odpovídajícího poměrového vztahu, který je předmětem výpočtu a uvedení zdrojů, ze kterých čerpat pro jeho naplnění příslušnými hodnotami (kritérium A, B a E) nebo konstatování k danému kritériu (C a D),
- ekonomická interpretace u kritérií A, B a E,
- výčet příkladů právních forem podle platné české legislativy spojené s kritérii A a B.

Kritérium A – vztah vlastního kapitálu k polovině základního kapitálu podniku

A	<i>„V případě společnosti s ručením omezeným (která není malým nebo středním podnikem, jenž existuje po dobu kratší tři let, nebo – pro účely způsobilosti pro podporu rizikového financování – která není malým nebo středním podnikem, jenž splňuje podmínku uvedenou v čl. 21 odst. 3 písm. b) a je na základě hloubkové kontroly provedené vybraným finančním zprostředkovatelem způsobilý pro investice v oblasti rizikového financování), kde v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě více než poloviny upsaného základního kapitálu. Tento případ nastává, když odečtení kumulovaných ztrát od rezerv (a všech dalších prvků, jež se obecně považují za vlastní kapitál společnosti) vede k negativní kumulativní částce, která překračuje polovinu upsaného základního kapitálu. Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost s ručením omezeným“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU a „základní kapitál“ zahrnuje případně jakékoli emisní ážio“.¹¹</i>
---	---

¹¹ Článek 2 bod. 18 písm. a) GBER

Podle kritéria A se jedná o podnik v obtížích, pokud platí tento **vztah**:

$$\text{Vlastní kapitál (zahrnující kumulované ztráty)} < \frac{1}{2} \text{ základního kapitálu}$$

Vlastní kapitál tvoří základní kapitál + ážio + kapitálové fondy + fondy ze zisku + výsledek hospodaření minulých let + výsledek hospodaření běžného účetního období.

Kumulované ztráty¹² zahrnují jak neuhrazené ztráty z uzavřených období minulých let, tak ztrátu z uzavřeného běžného účetního období.

Zdrojem dat pro naplnění výše uvedeného vztahu jsou údaje z výkaznictví žadatele z poslední roční účetní závěrky, (popř. konsolidované roční účetní závěrky) předcházející datu předložení žádosti o podporu.

U kritéria A se vychází z výkazu „Rozvaha“ a z něj se porovnávají následující stavy rozvahových položek pasiv (níže aplikováno na vyhlášku č. 500/2002 Sb. – ostatní příloha č. 4a):

$$(A.I + A.II. + A.III. + A.IV. + A.V. + A.VI.) < (A.I + A.II.1) / 2$$

Ekonomická interpretace podmínky A:

Pokud je hodnota vlastního kapitálu (včetně všech započtených položek, které jej pozitivně i negativně ovlivňují) podniku příslušného žadatele menší než 1/2 hodnoty jeho základního kapitálu, došlo v hospodaření podniku žadatele k takovým kumulovaným ztrátám, které přesahují přes 1/2 základního kapitálu podniku. Došlo k naplnění podmínky kritéria A, hodnocený podnik je podnikem v obtížích.

Kritérium A se vztahuje na takové **právní formy, v nichž je ručení společníků/členů omezené a podnik vytváří základní kapitál.** Jedná se hlavně o následující typy podniků:

- akciová společnost (podle zákona č. 90/2012 o obchodních společnostech a družstvech (dále zákon o obchodních korporacích) ve znění pozdějších předpisů,
- společnost s ručením omezeným (podle zákona č. 90/2012 o obchodních společnostech a družstvech (dále zákon o obchodních korporacích) ve znění pozdějších předpisů;
- družstvo (podle zákona o obchodních korporacích),
- evropská společnost (SE podléhající právní úpravě evropského práva obchodních společností),
- evropská družstevní společnost (SCE podléhající právní úpravě evropského práva obchodních společností),

¹² Započtení veškerých kumulovaných ztrát z minulých let (bez ohledu na období jejich vzniku) je významnou změnou oproti předchozí definici, která pracovala pouze s hospodářským výsledkem za posledních 12 měsíců. I podle předchozích definic je nicméně jednoznačným kritériem pro podnik v obtížích, pokud je jeho **vlastní kapitál záporný** – viz *Rozhodnutí Komise ve věci C 38/2007 Arbel Fauvet Rail* – bod 36 a *Rozhodnutí Tribunálu ve spojených věcech T-102/07 a T-120/07 MB Immobilien* – bod 160. Tento výklad zůstává stále v platnosti.

- jiné právní formy s omezenou formou ručení společníků nebo osob v podobném postavení.

Za určitých okolností, především pokud podnik tvoří základní kapitál a splňuje stanovený omezený rozsah ručení členů/společníků (či osob v obdobném postavení), pak mohou být tímto kritériem posuzovány i další právní formy entit. Takovou entitou může být např.:

- nadace; nebo
- státní podnik (podle zákona č. 77/1997 Sb. o státním podniku ve znění pozdějších předpisů); nebo
- komanditní společnost (v individuálních případech) .

Kritérium A) se použije na právní formy podniků, ve kterých společníci/zřizovatelé ručí omezeně za závazky společnosti a které zároveň mají povinnost mít základní kapitál, resp. mají příslušnými vnitrostátními právními předpisy stanovený minimální kapitálový požadavek (jako příklad minimálního kapitálového požadavku lze uvést nadace a nadační fondy, kde je zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění vymezena v §336, odst. 2 výše celkové hodnoty nadační jistiny takto: „*Nadační jistina musí mít celkovou hodnotu odpovídající alespoň výši 500 000 Kč.*“).

Za určitých okolností mohou být dle tohoto kritéria hodnoceny i komanditní společnosti, a to v případě, že tvoří základní kapitál.

Všechny výše uvedené typy podniků účtují v **soustavě podvojného účetnictví**.

Kritérium B – vztah kumulovaného záporného výsledku hospodaření k polovině vlastního kapitálu podniku

B	<p><i>„V případě společnosti, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti (která není malým nebo středním podnikem, jenž existuje po dobu kratší tří let, nebo – pro účely způsobilosti pro podporu rizikového financování – která není malým nebo středním podnikem, jenž splňuje podmínku uvedenou v čl. 21 odst. 3 písm. b) a je na základě hloubkové kontroly provedené vybraným finančním zprostředkovatelem způsobilý pro investice v oblasti rizikového financování), kde v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě více než poloviny jejího vlastního kapitálu zaznamenaného v účetnictví této společnosti. Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze II směrnice 2013/34/EU“.¹³</i></p>
---	--

Podle kritéria B se jedná o podnik v obtížích, pokud platí tento **vztah**:

¹³ Článek 2 bod 18 písm. b) GBER

Kumulované ztráty > ½ Vlastního kapitálu nezahrnujícího kumulované ztráty

Podnik v obtížích se podle tohoto kritéria identifikuje podle záporných výsledků hospodaření (z běžného období i z období minulých let).

Kumulované ztráty shodně jako u kritéria A tvoří neuhrazené ztráty všech minulých let a ztráta vzniká za uzavřené běžné období.

Zdrojem dat pro naplnění výše uvedeného vztahu jsou údaje z výkaznictví žadatele z poslední roční účetní závěrky, (popř. konsolidované roční účetní závěrky) předcházející datu předložení žádosti o podporu.

U kritéria B se vychází z **výkazu „Rozvaha“** a z něj se porovnávají následující stavy rozvahových položek pasiv:

Výsledek hospodaření celkem* > (Vlastní kapitál – Výsledek hospodaření celkem) / 2

*Absolutní hodnota záporného výsledku součtu položek výsledek hospodaření běžného období a výsledek hospodaření minulých let, popř. také výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení nebo jiný výsledek hospodaření (záleží na struktuře rozvahy).

V účetním vyjádření se porovnávají následující stavy rozvahových položek pasiv (dále aplikováno na vyhlášku č. 500/2002 Sb. – ostatní příloha č. 4a):

$$(A.IV + A.V.) * > ((A.I + A.II. + A.III.+ A.IV. + A.V. + A.VI) - (A.IV + A.V)) / 2$$

Ekonomická interpretace kritéria B:

- 1) V případě, že je hodnota vlastního kapitálu kladná a současně podnik dosáhl kladný výsledek hospodaření v referenčním účetním období, není kritérium naplněno a hodnocený podnik není v obtížích.
- 2) Pokud je hodnota vlastního kapitálu záporná, akumulovaná ztráta přesáhla hodnotu celého vlastního kapitálu, je kritérium naplněno a hodnocený podnik je v obtížích.
- 3) V případě, že hodnota vlastního kapitálu je kladná, avšak podnik v referenčním účetní období vykazuje ztrátu, je nutné posoudit, zda je ztráta z tohoto účetního období natolik vysoká, že může přesáhnout více než ½ vlastního kapitálu před započtením ztráty příslušného referenčního účetního období. Je tedy nutné provést porovnání absolutní hodnoty ztráty v referenčním účetním období a modifikované hodnoty vlastního kapitálu (tj. hodnota vlastního kapitálu před započtením ztráty dosažené v daném účetním období), přičemž platí: pokud je absolutní hodnota ztráty větší než ½ modifikované hodnoty vlastního kapitálu, hodnocený podnik je podnikem v obtížích.

Toto kritérium se vztahuje na takové **právní formy**, které netvoří základní kapitál (tj. zákon neukládá členům/společnickům vkladovou povinnost) a ve kterých některý člen/společník plně ručí za závazky podniku. Jedná se zejména o tyto právní formy:

- veřejná obchodní společnost (podle zákona o obchodních společnostech a družstvech), pakliže se společníci ve společenské smlouvě nezavázali ke vkladové povinnosti);
- evropské hospodářské zájmové sdružení;
- komanditní společnost (v individuálních případech);
- FO OSVČ vedoucí účetnictví (pokud existuje po dobu delší tří let a /nebo je vyhodnocena jako velký podnik);
- FO OSVČ vedoucí daňovou evidenci (pokud je propojena s jinými podniky podle čl. 3 odst. 3 přílohy I GBER a skupina je vyhodnocena jako velký podnik).

V případě komanditní společnosti (podle zákona o obchodních společnostech a družstvech), tyto mohou tvořit základní kapitál prostřednictvím počátečního peněžitého vkladu komanditisty, a to v případě, že vkladová povinnost je plněna v penězích. Takové komanditní společnosti jsou ověřovány dle kritéria A. V případě, kdy vkladová povinnost všech komanditistů není plněna v penězích, ale dle společenské smlouvy se jedná například o vklad v podobě provedení práce nebo služby, komanditní společnost žádný základní kapitál nevytváří a takovou komanditní společnost je nutno ověřit dle kritéria B.

Kritérium C – úpadkové (insolvenční) řízení

C	<i>„Jestliže vůči podniku bylo zahájeno kolektivní úpadkové řízení nebo tento podnik splňuje kritéria vnitrostátního práva pro zahájení kolektivního úpadkového řízení na žádost svých věřitelů“.¹⁴</i>
---	--

K naplnění kritéria C dochází, pokud podle insolvenčního zákona

- bylo vůči podniku zahájeno insolvenční řízení nebo
- podnik je v úpadku.

Kritérium C se uplatňuje na všechny podniky bez ohledu na jejich velikost či stáří.

Podle § 6 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona mají výjimku z působnosti tohoto zákona následující subjekty:

- stát,
- územní samosprávný celek,
- Česká národní banka,
- Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky,
- Garanční systém finančního trhu a jím spravované fondy,
- Garanční fond obchodníků s cennými papíry,
- veřejná vysoká škola,
- právnická osoba, jestliže stát nebo vyšší územní samosprávný celek před zahájením insolvenčního řízení převzal všechny její dluhy nebo se za ně zaručil,

¹⁴ Článek 2 bod 18 písm. c) GBER

- finanční instituce, po dobu, po kterou je nositelem licence nebo povolení podle zvláštních právních předpisů, upravujících její činnost; toto se nevztahuje na obchodníka s cennými papíry,
- zdravotní pojišťovna zřízená podle zvláštního právního předpisu, po dobu, po kterou je nositelem povolení k provádění veřejného zdravotního pojištění,
- politická strana nebo politické hnutí v době vyhlášených voleb podle zvláštního právního předpisu.

Zahájení insolvenčního řízení oznámí insolvenční soud vyhláškou [dle § 101 zákona č. 182/2006Sb.](#), o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

Podnik je v úpadku, pokud jsou kumulativně splněna tato kritéria (§ 3 odst. 1 písm. a) až c) insolvenčního zákona):

- podnik má více věřitelů a
- podnik má peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a
- podnik tyto závazky není schopen plnit (platební neschopnost).

Podnik je dále v úpadku, **je-li předlužen** (§ 3 odst. 4 insolvenčního zákona), to je situace, kdy má více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku.

Zdrojem dat pro vyhodnocení tohoto kritéria jsou:

- informace poskytované v insolvenčním rejstříku¹⁵, popř. pokud poskytovatel stanoví také prostřednictvím formuláře F2.
- doplňující informace k tomuto kritériu lze získat také dotazem na žadatele formulovaným například takto:
 - *žadatel, kterým je příspěvková organizace, odpovídá na dotaz: Je zřizovatel v úpadku podle insolvenčního zákona? Pokud je odpověď ne, vyžaduje se její doložení, že nenastaly skutečnosti dle § 3 insolvenčního zákona, pokud je odpověď ano, podnik je v obtížích.*
 - *žadatel, kterým je jiný typ podniku než příspěvková organizace, odpovídá na dotaz: Je územní jednotka v úpadku podle insolvenčního zákona? Pokud je odpověď ne, vyžaduje se její doložení, že nenastaly skutečnosti dle § 3 insolvenčního zákona, pokud je odpověď ano, podnik je v obtížích.*

Platí, že pokud podnik byl v minulosti v úpadku, ale k termínu žádosti o podporu v úpadku není, není vyhodnocen jako podnik v obtížích.

¹⁵ <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>

Kritérium D – podnik s podporou na záchranu nebo restrukturalizaci

D	<i>„Jestliže podnik obdržel podporu na záchranu a zatím nesplatil půjčku nebo neukončil záruku nebo jestliže obdržel podporu na restrukturalizaci a stále se na něj uplatňuje plán restrukturalizace“.¹⁶</i>
---	---

Toto kritérium se vztahuje na Rozhodnutí Evropské komise vydané dle Pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (2014/C 249/01).¹⁷

K tomuto kritériu se doporučuje vycházet z doplňujících informací od žadatele a požadovat odpovědi na následující otázky:

- Čerpal žadatel v minulých letech podporu na záchranu a zatím nesplatil půjčku nebo neukončil záruku? Pokud odpoví ano, je podnikem v obtížích, pokud odpoví ne, pokračuje na další otázku:
- Čerpal žadatel v minulých letech podporu na restrukturalizaci a stále se na něj uplatňuje plán restrukturalizace? Pokud odpoví ano, je podnikem v obtížích.

Platí, že pokud podnik k termínu žádosti o podporu čerpanou podporu na záchranu řádně splatil, resp. ukončil záruku, nebo pokud již neuplatňuje plán restrukturalizace, z hlediska naplnění kritéria D se nepovažuje za podnik v obtížích.

Kritérium D se uplatňuje na všechny podniky bez ohledu na jejich velikost či stáří.

Kritérium E – zkoumání míry zadluženosti a ukazatele úrokového krytí u velkých podniků

E	<i>„V případě podniku, který není malým nebo středním podnikem, kde v uplynulých dvou letech: 1) účetní poměr dluhu společnosti k vlastnímu kapitálu je vyšší než 7,5 a 2) poměr úrokového krytí hospodářského výsledku společnosti před úroky, zdaněním a odpisy (EBITDA) je nižší než 1,0“.¹⁸</i>
---	--

Podle tohoto zdvojeného kritéria jde o podnik v obtížích, pokud obě následující podmínky platí zároveň, a to v každém ze dvou po sobě jdoucích posledních uzavřených účetních období před datem podání žádosti o podporu. Kritérium se nepřezkoumává u mikropodniků, malých a středních podniků.

¹⁶ Článek 2 bod 18 písm. d) GBER

¹⁷ V České republice v době přípravy/revize podkladu nebyl subjekt, kterému orgány ČR poskytly veřejnou podporu na záchranu nebo restrukturalizaci, která byla předmětem rozhodnutí Komise, u něž by bylo naplněno toto kritérium. Rozhodnutí EK je možno vyhledat dle předmětného předpisu zde: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3

¹⁸ Nařízení Komise EU č. 651/2014 – Článek 2 bod 18 písm. e)

- 1) **Ověření míry zadluženosti** se provede výpočtem podílu celkových závazků podniku k hodnotě jeho vlastního kapitálu, přičemž platí, že pokud je výsledná hodnota vyšší než 7,5 a hodnota vlastního kapitálu je nižší nebo rovna nule, podmínka je naplněná a hodnocený podnik v příslušném referenčním účetním období naplnil kritérium a je podnikem v obtížích.

Závazky/ Vlastní kapitál > 7,5

Závazky pro účely ověření míry zadluženosti představují celkovou účetní hodnotu dlouhodobých a krátkodobých závazků (cizích zdrojů) včetně vytvořených rezerv.

Vlastní kapitál – viz kritérium A.

Zdrojem dat pro vyhodnocení tohoto kritéria jsou údaje z výkaznictví žadatele, a to z posledních dvou ročních IÚZ, (popř. ročních KÚZ) předcházející datu předložení žádosti o podporu.

U kritéria E1) se vychází z **výkazu „Rozvaha“** a z něj se porovnávají následující stavy rozvahových položek pasiv (níže aplikováno na vyhlášku č. 500/2002 Sb. – ostatní příloha č. 4a):

$$(B. + C.) / (A.I + A.II. + A.III.+ AIV. + A.V. + A.VI) > 7,5$$

2) Ukazatel úrokového krytí (EBITDA/NÚ)

Požadavek kritéria E na určení podniku v obtížích je, aby ukazatel úrokového krytí, tvořený poměrem EBITDA a nákladových úroků, byl menší než 1,0.

Platí však, že pokud je hodnota nákladových úroků nula, předpokládá se, že kritérium není naplněno, tj. hodnocený podnik v referenčním účetním období není podnikem v obtížích.

EBITDA / nákladové úroky < 1,0

EBITDA – jedná se o výsledek hospodaření podniku za účetní období před zdaněním navýšený o nákladové úroky, odpisy (popřípadě o změnu stavu rezerv a opravných položek).

Nákladové úroky - jedná se o placené nákladové úroky z bankovních úvěrů včetně kontokorentních, nebankovních úvěrů, půjček a finančních výpomocí, ať už bankovních, nebo od třetích osob. Tyto úroky je nutné vnímat jako zaplacenou cenu za úvěr/zapůjčené finanční prostředky, nikoli jako úroky z prodlení z pozdních plateb.

Odpisy – jedná se o trvalou změnu snižující hodnotu majetku podniku.

Opravné položky – jedná se o dočasnou změnu hodnoty majetku podniku.

Rezervy – jedná se o přechodnou změnu hodnoty majetku, která je tvořena na krytí potenciálních rizik.

Zdrojem dat pro vyhodnocení tohoto kritéria jsou údaje z výkaznictví žadatele, a to z posledních dvou ročních IÚZ, (popř. ročních KÚZ) předcházející datu předložení žádosti o podporu.

U kritéria E2) se vychází z „**Výkazu zisku a ztráty**“ a z něj se porovnávají následující stavy výsledkových položek (aplikováno na vyhlášku č. 500/2002 Sb. – ostatní příloha č. 4a):

(Výsledek hospodaření před zdaněním + J. + E.1.1) / J. < 1**
popřípadě

(Výsledek hospodaření před zdaněním + J. + E + F.4) / J. < 1**

K doložení výroku žadatele, že jeho podnik není v obtížích, slouží např. formulář F_2_informace o posouzení kritérií PvO, jehož nedílnou součástí jsou dvě přílohy:

- F2a_Příloha č. 1 k Informaci k ověřování kritérií PvO – kritérium A, B, E
- F2b_Příloha č. 2 k Informaci k ověřování kritérií PvO – kritérium C a D.

7.2 Přehled ke kritériím hodnocení podniku v obtížích

V níže uvedené tabulce č. 5 se zobrazuje přehled uplatněných kritérií podniků v obtížích ve vztahu ke kategoriím podniků podle přílohy I GBER, tj. uvádí se pouze kritéria, které v daném vztahu podléhají hodnocení:

Tabulka č. 5 – Přehled uplatněných kritérií ve vztahu ke kategoriím podniků dle přílohy I GBER

Kategorie podniku	Hodnocená kritéria
MSP - existuje méně než 3 roky, resp. z hlediska rizikového financování podle čl. 21 GBER méně než 7 let	C, D
MSP – existuje 3 roky a více, nemá základní kapitál nebo minimální kapitálový požadavek stanovený příslušnými vnitrostátními právními předpisy	C, D
MSP - existuje 3 roky a více, ručení společníků za závazky podniku je omezené a tvoří základní kapitál	A, C, D
MSP – existuje 3 roky a více, některý ze společníků plně ručí za závazky podniku a podnik má minimální kapitálový požadavek dle vnitrostátních právních předpisů	B, C, D
Velký podnik - ručení společníků za závazky podniku je omezené a tvoří základní kapitál	A, C, D, E
Velký podnik – některý ze společníků plně ručí za závazky podniku a podnik má minimální kapitálový požadavek dle vnitrostátních právních předpisů	B, C, D, E
Velký podnik, který nemá základní kapitál nebo minimální kapitálový požadavek stanovený příslušnými vnitrostátními právními předpisy	C, D, E

Fyzická osoba nepodnikatel zahrnutá v konkrétní struktuře vlastnických vztahů příslušné k žadateli	C, D
--	------

Poznámka: Detailní popis pro právní formu OSVČ uvádí materiál ÚOHS „Užití kritérií podniku v obtížích dle GBER včetně OSVČ“ – viz příloha č. 7.

Vzhledem k tomu, že dle judikatury se podnikem rozumí jako skupina podniků se společným zdrojem kontroly **celá skupina propojených podniků**, mezi kterými existují ovládací vztahy, je nutné kritéria podniku v obtížích sledovat nejen na úrovni jednotlivého žadatele, ale také na úrovni celé této skupiny podniků, do které podnik žadatele náleží. Při posuzování naplnění znaků výše uvedených kritérií pro určení podniku v obtížích je tedy třeba zahrnout také údaje za mateřské/dceřiné/sesterské společnosti včetně zahraničních subjektů. V takové skupině podniků existují majetkové, finanční, právní nebo jiné vztahy, které umožňují jednomu zdroji dominantním způsobem ovlivňovat všechny podniky v dané skupině podniků.

Jelikož pro určení skupiny podniků je podstatný společný zdroj kontroly, nebudou do ní zahrnovány podniky, které sice mají vztahy k této skupině podniků, ale míra těchto vztahů (např. podíl na majetku nebo hlasovacích právech nebo jiných právech) neumožňuje skupině podniků ovládat podnik, nebo naopak. Skupina podniků se společným zdrojem kontroly se sleduje nejen prostřednictvím vztahů mezi právními osobami, ale také prostřednictvím vztahů fyzické osoby nebo skupiny fyzických osob vystupujících společně (propojenost podniků přes fyzické osoby). Rozsah skupiny podniků se překrývá s vymezením „propojených podniků“ (viz kapitola č. 5.3), rozhodné jsou nicméně reálné ovládací vztahy mezi subjekty skupiny. Pokud mezi subjekty ovládací vztah není (např. tvoří pouze „partnerské podniky“, viz kapitola 5.2), nepovažují se za skupinu podniků pro účely výpočtu podniku v obtížích.

Pokud žadatel odpovídá definici nezávislého podniku, hodnocení se provádí pouze za tento samostatný podnik. V této souvislosti mohou nastat situace uvedené v tabulce č. 6.

Tabulka č. 6 – Výsledek hodnocení podniku – lze/nelze podporu poskytnout

Podporu LZE poskytnout	Žadatel není součástí žádné skupiny podniků a je jako nezávislý podnik vyhodnocen tak, že není podnikem v obtížích.
	Žadatel ani skupina podniků, do níž žadatel náleží, nejsou (oba) vyhodnoceny jako podnik v obtížích.
	Žadatel ani skupina podniků, do níž žadatel náleží, nejsou (oba) vyhodnoceny jako podnik v obtížích, přestože jedna nebo více společností v takové skupině jsou vyhodnoceny jako podnik v obtížích.
	Žadatel je vyhodnocen tak, že není podnikem v obtížích, ale skupina podniků, do níž žadatel náleží, je vyhodnocena jako podnik v obtížích. Pokud by se skupina podniků nacházela v obtížích, nelze

Podporu NELZE poskytnout	poskytnout žádnou podporu žádné ze společností, které jsou součástí této skupiny.
	Žadatel i skupina podniků, do níž žadatel náleží, jsou vyhodnoceny jako podnik v obtížích.
	Žadatel je vyhodnocen jako podnik v obtížích a skupina podniků, do níž žadatel náleží, není vyhodnocena jako podnik v obtížích - ostatní subjekty ve skupině podniků před poskytnutím podpory neposkytnou žadateli nezbytné prostředky, aby sám kritéria PvO nenaplňoval.
	Žadatel není součástí žádné skupiny podniků a je jako nezávislý podnik vyhodnocen tak, že je podnikem v obtížích.

Poznámka: Žadatel je vyhodnocen jako podnik v obtížích, ale skupina podniků, do níž žadatel náleží, není hodnocena jako podnik v obtížích – ostatní subjekty ve skupině podniků před poskytnutím podpory poskytnou žadateli nezbytné prostředky, aby sám kritéria PvO nenaplňoval. Je zapotřebí po poskytnutí prostředků (od mateřské k dceřiné společnosti) udělat mimořádnou účetní závěrku, a to jak u mateřské, tak u dceřiné společnosti (společnost žadatele) a následně znovu žadatele a skupinu podniků vyhodnotit na kritéria PvO.

7.3 Ověření naplnění znaků kritérií A, B a E

Pro ověření naplnění znaků kritérií A, B a E může žadatel i poskytovatel využít společný nástroj na zpracování podkladů nutných k vyhodnocení ekonomických kritérií, viz příloha č. 5 - výpočtové tabulky - kritéria PvO „A-E“. Do výpočtových tabulek žadatel zadá požadovaná data na příslušný list tabulky (buď za skupinu podniků, pokud žadatel je zapojen do vlastnické struktury vztahů s jinými podniky, nebo za nezávislý podnik, pokud žadatel není zapojen do žádné vlastnické struktury s jinými podniky).

Po provedení propočtu je příslušný list souboru uložen ve formátu .pdf a stane se nedílnou součástí formuláře F2a_Příloha č. 1 – Prohlášení o posouzení kritérií „A“, „B“ a „E“ podniku v obtížích.

Kritérium A) ani B) se nepoužijí, pokud podnik nemá základní kapitál nebo minimální kapitálový požadavek a ani není takovou právní formou, kde společníci/zřizovatel plně ručí za závazky podniku.

8. Povinnosti žadatele a přehled doporučených formulářů doplňujících podklady k ověření PvO

Žadatel postupuje podle konkrétních podmínek nebo výzvy k podání žádostí zveřejněných poskytovatelem. Z těchto dokumentů vyplývá, jaké konkrétní informace a podklady je povinen žadatel doložit, aby poskytovatel mohl spolehlivě posoudit, že žadatel není podnikem v obtížích.

Pro vyhodnocení kritérií A, B a E určujících, zda je, či není podnik v obtížích, může provést žadatel autotest a k jeho provedení využít soubor MS Excel podle přílohy č. 5 - výpočtové tabulky - kritéria PvO „A-E“ a současně je k dispozici na webových stránkách MMR zde: <https://www.dotaceeu.cz/cs/uvod>.

K prokázání výše požadovaných skutečností vyplní žadatel poskytovatelem požadované formuláře a tyto se stanou nedílnou součástí žádosti o poskytnutí konkrétní podpory. Žadatel je povinen předkládat pravdivé a aktuálně platné údaje. Nesmí uvést poskytovatele jakkoliv svým prohlášením v omyl.

V ČR neexistuje jednotný registr, ve kterém by byla uchovávána data specificky zaměřená na ověřování PvO podle všech právních forem žadatelů. Z tohoto důvodu je třeba, aby pro zajištění možnosti poskytovatele ověřovat u žadatelů, zda je, či není PvO, žadatel odkázal na veřejně dostupné zdroje dat, resp. data přímo doložil. Současně se prostřednictvím webových stránek MMR a posléze i jednotlivých poskytovatelů umožňuje žadatelům seznámit se s postupem ověřování podle kritérií PvO a je na rozhodnutí poskytovatele, zda výsledky těchto „autotestů“ bude vyžadovat jako součást příloh žádosti o podporu. S ohledem na složitost celého procesu ověřování, a to vazeb mezi podniky, následně velikostní kategorie a vlastních kritérií pro ověření PvO je vhodné, aby poskytovatel disponoval podstatnými údaji přímo od žadatele.

Následující přehled formulářů (tabulka č. 7.) doporučuje rozsah formulářů předkládaných žadatelem poskytovateli. Všechny předkládané formuláře musí obsahovat podpis oprávněného zástupce žadatele, resp. osoby oprávněné jednat za žadatele, kterým stvrzuje, že údaje a informace uvedené na příslušném formuláři a jeho nedílných přílohách jsou správné, úplné a pravdivé. Poskytovatel tyto dodané formuláře/prohlášení vyhodnotí v souladu s pravidly výzvy nebo stanovenými podmínkami ke konkrétní podpoře. Přijaté dokumenty se stanou nedílnou součástí dokumentace k vydanému právnímu aktu o poskytnutí podpory a budou prokazatelným zdrojem informací o provedení ověření kritérií určujících podnik v obtížích.

Tabulka č. 7 – Přehled doporučených formulářů předkládaných žadatelem

Název formuláře	Obsahové vymezení formuláře
F1_ Informace a údaje o velikosti podniku a vlastnických vztazích	Poskytuje ucelené informace a údaje včetně zdrojů a způsobu výpočtu dílčích hodnot k prokázání vlastnických vztahů, tj. podmínek určujících nezávislý podnik nebo vlastnickou strukturu (ve smyslu vztahů mezi partnerskými a propojenými podniky v rámci této konkrétní struktury žadatele) a velikosti podniku, tj. mikropodnik, malý podnik, střední podnik, velký podnik ve smyslu přílohy I GBER .
F2_ Informace o posouzení kritérií podniku v obtížích	Obsahuje krycí list – informace o žadateli, určení kritérií, která vyhodnocoval a jakým způsobem (s využitím autotestu nebo jiným způsobem). Nedílnou součástí krycího listu jsou přílohy F2a a F2b a případně další doplňující dokumenty prokazující výpočet nebo individuální podklady k hodnoceným kritériím.
Informaci o posouzení kritérií podniku v obtížích kritéria A, B a E	Tuto přílohu tvoří buď soubor ve formátu .pdf jako výstup z určeného nástroje pro provádění ověření kritérií pro určení PvO, nebo informace tento soubor nahrazující a zpracovaná žadatelem v případě, že nemohl být určený nástroj k ověřování naplněn relevantními daty – žadatel popíše přesně postup, jak k němu příslušná kritéria vyhodnotil a na základě jakých zdrojů dat, případně je doloží dalšími relevantními podklady.
Informaci o posouzení kritérií podniku - kritérium C a D	Tato příloha obsahuje informaci a prohlášení žadatele o jeho aktuální situaci ve vztahu k insolvenčnímu, resp. úpadekovému řízení a s ohledem na možné čerpání podpory na záchranu a restrukturalizaci podle Pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (2014/C 249/1).

9. Povinnosti poskytovatele

Bližší podmínky k doložení podkladů od žadatele stanoví poskytovatel ve výzvě a související dokumentaci operačního programu. V souvislosti s ověřováním žadatelů dle kritérií PVO je poskytovatel odpovědný za provedení efektivního ověření předkládaných podkladů od žadatele a přezkoumání naplnění/nenaplnění kritérií PVO.

Povinností poskytovatele je ověření žadatelů na kritéria PVO k datu vydání právního aktu¹⁹. Povinností poskytovatelů je systematicky prověřovat všechny střední a velké podniky na kritérium podniku v obtížích. U mikropodniků a malých podniků lze za efektivnější a přijatelnou variantu považovat namátkové kontroly na vzorku příjemců podpory. V takovém případě konkrétní velikost vzorku pro ověření kritérií PVO vychází ze stanovení a vyhodnocení rizik ve vztahu k dané výzvě a okruhu potenciálních žadatelů a zároveň bude přizpůsobena administrativní kapacitě daného poskytovatele. Pro detailnější postupy ohledně stanovení velikosti vzorku a metody výběru vzorku lze využít materiál „Pokyny pro auditní orgány k metodám výběru vzorků“²⁰ a dále metodickou příručku CHJ „Příručka dobré praxe – kontroly finančních prostředků poskytovaných z EU fondů“. Přijatelné je také provádění kontrol ex post s povinným, smluvně ošetřeným, dodatečným navrácením již vyplacené podpory.

V rámci vyhodnocení rizik může poskytovatel přistoupit i k dalším hodnocením kritérií PVO v průběhu celého projektového cyklu. Výsledné hodnocení rizik je třeba přizpůsobit naplnění obecné podmínky zákazu poskytovat podporu podnikům v obtížích. V případě dodatečného zjištění poskytovatele, že podnik, který již čerpá veřejnou podporu, byl v době vydání právního aktu i podnikem v obtížích musí být učiněny kroky k navrácení poskytnuté podpory.

Podklady, které poskytovatel využije pro ověřování žadatele, jsou zejména tyto:

1) **Doklady prokazující existenci podniku** a jeho právní formu (výpisy z příslušného rejstříku v aktuálním znění – ne starší než 3 měsíce před datem podání žádosti; zakládací nebo zřizovací listiny apod.) Jsou-li požadované údaje dostupné ve veřejných rejstřících, nemusí být dokládány.

2) Konkrétní **struktura vlastnických vztahů**, jejíž součástí je žadatel (žadatel nedodává, pokud není součástí žádné vlastnické struktury a je nezávislým podnikem).

3) **Podklady z účetnictví nebo daňové evidence žadatele:**

¹⁹ Obvykle je doporučováno, aby vyhodnocení bylo prováděno ke dni poskytnutí podpory (především u ad hoc podpor). U režimů podpory může ověření proběhnout i ex post ke dni poskytnutí podpory, nicméně je zapotřebí, aby v právním aktu na základě kterého vzniká příjemci právní nárok na podporu, bylo uvedeno, že pokud bude příjemce podpory vyhodnocen ke dni poskytnutí podpory jako podnik v obtížích, ztrácí nárok na danou podporu, popř. musí být navržena.

3a) Žadatel vede podvojný účetnictví – předkládá:

3a1) Roční účetní závěrku (resp. konsolidovanou roční účetní závěrku) za uzavřené referenční účetní období (N) bezprostředně předcházející datu podání žádosti o podporu včetně informace za dvě navazující srovnatelná účetní období (N-1 a N-2) v rozsahu:

- Rozvaha,
- Výkaz zisku a ztráty,
- Příloha k roční účetní závěrce,
- Přehled o peněžních tocích a Přehled o změnách vlastního kapitálu v případě obchodních společností,

3a2) Výroční zprávu za období bezprostředně předcházející datu podání žádosti o podporu,

3a3) vlastní výpočty žadatele, kterými lze spolehlivě prokázat výsledky prováděného autotestu na kritéria PvO,

3a4) doplňující informace pro zvýšení důvěryhodnosti žadatele (např. vyjádření nezávislého auditora k výsledkům hodnocení na kritéria PvO za žadatele i za skupinu, pokud je žadatel její součástí), potvrzení spolufinancující banky nebo jiných subjektů apod.) a další relevantní podklady, na vyžádání poskytovatele (např. grafická znázornění vlastnické struktury, u akciových společností/družstev apod. také seznam akcionářů/družstevníků, pokud nejsou uvedeny ve veřejném rejstříku, daňová přiznání, dokumenty dokládající identifikaci osoby oprávněné za podnik jednat včetně podpisových vzorů).

3b) Žadatel vede jednoduché účetnictví - předkládá:

3b1) Výkaz o majetku a závazcích,

3b2) Výkaz o příjmech a výdajích,

3b3) doplňující informace (např. o stavu placených nákladových úroků apod.),

3b4) vlastní výpočty žadatele, kterými lze spolehlivě prokázat výsledky prováděného autotestu na kritéria PvO,

3b5) další relevantní podklady na vyžádání poskytovatele (např. grafická znázornění vlastnické struktury daňová přiznání, dokumenty dokládající identifikaci osoby oprávněné za podnik jednat včetně podpisových vzorů).

3c) Žadatel vede daňovou evidenci – předkládá:

3c1) Informace o příjmech, daňových výdajích, o hmotném a nehmotném majetku jako součásti obchodního majetku o zásobách, pohledávkách a závazcích,

3c2) vlastní výpočty žadatele, kterými lze spolehlivě prokázat výsledky prováděného autotestu na kritéria PvO,

3c3) Další relevantní podklady na vyžádání poskytovatele (např. dokumenty dokládající identifikaci osoby oprávněné za podnik jednat včetně podpisových vzorů).

4) V případě, že žadatel v minulosti přijal pomoc na záchranu nebo dostal pomoc na restrukturalizaci a současně již úvěr uhradil nebo záruku vypověděl a tyto skutečnosti nejsou starší 3 let před rokem podání žádosti a nastaly nejpozději k datu podání žádosti, žadatel informuje o této skutečnosti poskytovatele a doloží příslušnými doklady, že tato pomoc byla již ukončena.

Při zkoumání a vyhodnocování podkladů, které z velké části musí doložit žadatelé, by měl poskytovatel přednostně využívat, pro zmírnění administrativní zátěže žadatelů, informační základnu soustředěnou ve veřejně dostupných rejstřících, jejich přehled je k dispozici v příloze č. 6.

K praktickému postupu poskytovatelů k ověřování kritérií PvO slouží příloha č. 5 - výpočtové tabulky - kritéria PvO „A-E“, dostupné rovněž na webových stránkách MMR, resp. dalších poskytovatelů, které lze využít poskytovatelem pro výpočet kritérií A, B a E při posuzování PvO nebo samotným žadatelem pro tzv. autotest. Poskytovatel může rovněž využít svůj vlastní výpočet nebo relevantní podklad, jehož výstupy spolehlivě prokáží výsledek ověření příslušných kritérií, a výsledkem tedy bude hodnocení za každé z kritérií A, B a E a celkový výsledek hodnocení PvO.

Součástí průkazných podkladů a průkazné auditní stopy o provedení ověřování ze strany poskytovatele mohou být zejména tyto informace:

- autotest provedený ze strany žadatele,
- ověření kritérií A, B, E ze strany poskytovatele u konkrétního žadatele,
- informace a údaje vyžádané od žadatele na určených formulářích včetně čestných prohlášení,
- údaje zjištěné poskytovatelem z veřejně dostupných a dalších zdrojů dat,
- souhrnný výsledek ověření všech kritérií PvO ze strany poskytovatele u konkrétního žadatele,
- souhrnný výsledek případného opakovaného ověření všech kritérií PvO ze strany poskytovatele u konkrétního žadatele,
- výstupy zaznamenané v MS 2021+.

Před vydáním právního aktu o poskytnutí podpory poskytovatel ještě ověří případnou existenci údajů o žadateli na webových stránkách ČR i EK: 1. Informace na stránce ÚOHS: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/nesplacene-inkasni-prikazy.html>. Informace EK na stránce: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/procedures/recovery-unlawful-aid_en. Poskyvatelé na výše uvedených stránkách najdou informace o příjemcích, vůči nimž je vystaven dosud nesplacený inkasní příkaz v návaznosti na rozhodnutí EK o protiprávní podpoře a její neslučitelnosti s vnitřním trhem. V případě, že posuzovaný žadatel (případně s ním propojený subjekt) je veden v jednom z uvedených přehledů, poskytovatel nemůže takovému žadateli poskytnout požadovanou podporu.

10. Použité zkratky

ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EU fondy	Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond+, Fond soudržnosti a Evropský námořní a rybářský fond
EU	Evropská unie
JNR	Jednotný národní rámec pravidel a postupů
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MP	Metodický pokyn
MSP	Malý a střední podnik (vč. mikropodniku)
GBER	Obecné nařízení o blokových výjimkách ²¹
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OR	Obchodní rejstřík
PvO	Podnik v obtížích
VPo	Veřejná podpora
KÚZ	Konsolidovaná účetní závěrka
RÚZ	Roční účetní závěrka
IÚZ	Individuální účetní závěrka
IP	Individuální podklady

²¹ Nařízení Komise EU č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterými se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, ve znění nařízení Komise (EU) č. 2017/1084 ze dne 14. června 2017, tzv. obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER).

11. Účinnost

Metodický pokyn a všechny jeho aktualizace nabudou účinnosti zpravidla 1. den třetího měsíce po měsíci, kdy byl metodický pokyn nebo jeho aktualizovaná verze vydána s tím, že vždy bude přihlédnuto k rozsahu provedených změn tak, aby subjekty implementační struktury měly možnost zapracovat a aplikovat změny do své řídicí dokumentace.

12. Přehled tabulek, příloh a formulářů

Tabulka č. 1	Prahové hodnoty pro určení kategorie podniku z hlediska velikosti
Tabulka č. 2	Agregace hodnot - typy vztahů vstupujících do výpočtu
Tabulka č. 3	Agregace hodnot - typy vztahů nevstupujících do výpočtu
Tabulka č. 4	Vyhodnocení stavu při meziroční změně kategorie podniku
Tabulka č. 5	Přehled uplatněných kritérií ve vztahu ke kategoriím podniků dle příloha I Nařízení GBER
Tabulka č. 6	Výsledek hodnocení podniku – lze/nelze podporu poskytnout
Tabulka č. 7	Přehled doporučených formulářů předkládaných žadatelem
Tabulka č. 8	Přehled dalších možných formulářů předkládaných žadatelem
Příloha č. 1	Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem - článek 2 bod 18 a 24
Příloha č. 2	Příloha I nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem – <u>Definice malých a středních podniků</u>
Příloha č. 2a	Označení a typy vztahů ve vlastnické struktuře podniků
Příloha č. 3	Příloha I a II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách, souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice EP a R 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS – <u>Formy podniků uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. a) a b)</u>
Příloha č. 4	Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. června 2013/34/EU o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS – <u>článek 22 a 23</u>
Příloha č. 4a	Zdroje dat pro výpočet hodnot podle příslušných vzorců ke kritériím A, B, a E určujících podnik v obtížích – <u>položky výkazů podniků v soustavě jednoduchého nebo podvojného účetnictví</u>
Příloha č. 5	Výpočtové tabulky – kritéria PVo „A-E“
Příloha č. 5a	Číselník právních forem – ČSÚ verze březen 2020
Příloha č. 6	Přehled rejstříků v ČR a EU
Příloha č. 7	Užití kritérií podniku v obtížích dle GBER včetně OSVČ – materiál ÚOHS
Formulář F1	Informace a údaje o velikosti a vlastnických vztazích podniku
Formulář F2	Informace o posouzení kritérií PVo

13. Použité zdroje

Legislativa EU

- Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem. Dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0651>.
- Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (2014/C 249/01). Dostupné na [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex:52014XC0731\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex:52014XC0731(01)).
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. 7. 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0034&from=EN>.
- Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003. Zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie* (L 124 dne 20. května 2003, s. 36-41). V anglickém jazyce dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM%3An26026>.
- Uživatelská příručka EK k definici malých a středních podniků (materiál Evropské komise, Úřadu pro publikace, Ref. Ares (2016)956541 – Dostupné na: <https://data.europa.eu/doi/10.2873/4104> .

Legislativa ČR

- Materiály ÚOHS dostupné na <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/podniky-v-obtizich.html>
- Příručka ÚOHS *Užití kritérií podniku v obtížích dle GBER včetně OSVČ; aktualizovaná 07/2023*
- ÚOHS – stanoviska a vyjádření poskytnutá ÚOHS k dotazům MMR
- Zákony a vyhlášky zveřejněné ve Sbírce zákonů ČR a další relevantní předpisy k problematice podniku v obtížích

Další použité zdroje

- Společný materiál Ministerstva dopravy a výstavby SR a Ministerstva hospodárstva SR „Inštrukcia k aplikácii rýchleho testu identifikácie podniku v ťažkostiach“ – verze 4.1 ze dne 31. ledna 2020 dostupný na <https://sario.sk/sites/default/files/data/np/instrukcia-k-urceniu-podniku-v-tazkostiach.pdf>